

W DOLINIE ORZA

BEZPŁATNY BIULETYN GMINY GOWOROWO

9 LIPCA 2018 R. 2018, NUMER 30

ISSN 2084-5022

NASZA SPRAWIEDLIWA

Pani Irena Minota autorka opracowania o Jadwidze Dudziec (fot. arch. ZSP w Goworowie)

Narodowy Dzień Polaków Ratujących Żydów przypada 24 marca. W tym roku to nowe święto państwowe obchodziliśmy po raz pierwszy, a jego celem jest upamiętnienie tysięcy Polaków, którzy - nie bacząc na niebezpieczeństwo - w czasie II wojny światowej pomagali przetrwać Żydom. W ustawie wprowadzającej ten dzień do kalendarza czytamy, że „Suwerenna Polska, chcąc uczcić pamięć milionów ofiar zagłady i rodaków, którzy spieszyli im na ratunek, czuje się zobowiązana do strzeżenia prawdy o tym, co zdarzyło się podczas okupacji naszego kraju przez hitlerowską III Rzeszę”.

„Na urodzinach u cioci Jadzi” - pod takim hasłem 14 marca 2018 roku w Zespole Szkół Powiatowych w Goworowie nauczycielka, pani Barbara Gołębowska, zorganizowała spotkanie poświęcone Jadwidze Dudziec, jedynej wyróżnionej w powiecie ostrołęckim tytułem „Sprawiedliwy wśród Narodów Świata”. O życiu i czynach bohaterki dnia opowiadała emerytowana nauczycielka i wieloletnia dyrektor ZSP w Goworowie Irena Minota. Pani Irena jest autorką opracowania poświęconego Jadwidze Dudziec, które zostało wydane w 2016 roku dzięki finansowemu wsparciu Gminy Goworowo. W spotkaniu oprócz uczniów ZSP wzięli udział goście: przedstawiciele Szkoły Podstawowej w Goworowie, Gminnej Biblioteki Publicznej, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, emerytowani nauczyciele, harcerze oraz rodzice.

Jadwiga Dudziec urodziła się 19 marca 1912 roku w Jaworach Starych. Po ukończeniu Szkoły Podstawowej w Goworowie, w 1926 roku podjęła naukę w Prywatnym Seminarium Nauczycielskim Zgromadzenia S.S. Zmartwychwstaniek na Warszawskim Żoliborzu. Po otrzymaniu dyplomu nauczycielki szkół powszechnych w 1931 roku, została skierowana do pracy w Oszmianie w województwie wileńskim. Do Wilna przeprowadziła się w 1934 roku, by zdać egzamin dojrzałości i podjąć studia na wydziale matematyczno - przyrodniczym Uniwersytetu im. Stefana Batorego. W czasie studiów związała się z wileńskimi harcerzami i została przyjęta do starszoharcerskiej gromady „Makrele” przy 13 Drużynie Harcerzek w Wilnie (Czarna Trzynastka). Czynnie angażowała się też w działalność organizacji i stowarzyszeń katolickich. Jako podharcemistrzyni zorganizowała drużynę harcerzy żydowskich, z którymi wędrowała po Polsce w latach 1937 -1939. Po wybuchu wojny zataiła swoje wykształcenie i jako gospodyni domowa zatrudniła się w fabryce drewniaków Theodora Betchera, którą z czasem zaczęła kierować. Pracowali tam przeważnie Żydzi z dokumentami dostarczonymi przez AK. Prowadziła działalność konspiracyjną pomagając ludności

Jadwiga Dudzówna w raz z drużyną harcerzy żydowskich

żydowskiej. Jako łączniczka i jednocześnie zaopatrzeniowiec w fabryce podróżowała przewożąc broń żydowskim partyzantom w Szawlach, Kownie, Trokach, Poniewieżu. Wchodziła do Getta przypinając żółtą gwiazdę i wyprowadzała stamtąd dzieci, młodzież i dorosłych. Uratowanych umieszczała na łub w klasztorach. Zmarła na skutek odniesionej rany w czasie akcji „Ostra Brama” w lipcu 1944 roku i została pochowana na Cmentarzu na Rossie w Wilnie. Uratowała kilkadziesiąt ludzkich istnień, za co w 1999 roku otrzymała pośmiertnie tytuł „Sprawiedliwy wśród Narodów Świata”.

Po części oficjalnej wszyscy obecni na uroczystości zostali poczęstowani tortem.

Piotr Kosiorek

W TYM WYDANIU

DZIAŁANIA INWESTYCYJNE GMINY GOWOROWO W II KWARTALE 2018 R.	2
INFORMACJA O PRACY RADY GMINY GOWOROWO W II KWARTALE 2018 R.	3
„DOBRY START” ROGRAM DLA UCZNIÓW	4
MALI LUDZIE - WIELKIE TALENTY	6
OCENIANIE KSZTAŁTUJĄCE W SZKOLE PODSTAWOWEJ IM. MIKOŁAJA KOPERNIKA W GOWOROWIE	8
OCALIĆ OD ZAPOMNIENIA - WOJENNA OPOWIEŚĆ	9
IV GMINNY FESTIWAL PIOSENKI UCZNIOWSKIEJ	11
WOJENNE LOSY MIESZKAŃCA GIERWAT (CZ. 2)	16

DZIAŁANIA INWESTYCYJNE GMINY GOWOROWO W II KWARTALE 2018 R.

- w dniu 24 maja 2018 r. została podpisana umowa na kwotę 1 234 000,00 zł brutto z firmą MULTI-KOM Andrzej Nakielski z Ostrołęki na wykonanie zadania pn. „Rozwój gospodarki wodno-ściekowej w dolinie rzek Orz i Narew w gminie Goworowo. Etap III: Goworowo – Szczawin – Daniłowo”. W ramach inwestycji wykonywana sieć kanalizacyjna w części Goworowa od strony Szczawina oraz przejście siecią tłoczną wzdłuż drogi powiatowej do Szczawina o łącznej długości 2718,90 m oraz przebudowane zostanie 128,00 m sieci wodociągowej w msc. Szczawin. Rozpoczęte już prace mają się zakończyć do 29 października br.;

Budowa sieci kanalizacji sanitarnej (fot. arch. UG)

- w dniu 27 czerwca 2018 r. podpisana została umowa na kwotę 1 378 000,00 zł brutto z firmą MULTI-KOM Andrzej Nakielski z Ostrołęki na realizację zadania pn. „Budowa sieci wodociągowej w miejscowości Dzbądzek w gminie Goworowo”. Zakres prac obejmuje wykonanie sieci wodociągowej na pozostałej, niezwodociągowanej części wsi Dzbądzek o łącznej długości 13 015,00 m. Prace mają zostać wykonane do 29 października br.;

- zlecono Zakładowi Gospodarki Komunalnej w Goworowie wykonanie sieci wodociągowej nad rzeką Narew w Kruszewie o długości 892,50 m za kwotę 58 657,00 zł. Prace mają zostać wykonane do 31 lipca br.;

- Zakład Gospodarki Komunalnej w Goworowie wykonuje za kwotę 136 926,06 zł „Modernizację drogi dojazdowej do gruntów rolnych w msc. Kruszewo, gm. Goworowo” oraz za kwotę 98 331,12 zł „Modernizację drogi dojazdowej do gruntów rolnych w msc. Czarnowo, gm. Goworowo”. W dniu 23 maja zostały podpisane umowy na dofinansowanie ww. zadań ze środków budżetu Województwa Mazowieckiego w zakresie budowy i modernizacji dróg dojazdowych do gruntów rolnych w kwocie 68 000,00 zł (Kruszewo) i 32 000,00 zł (Czarnowo). Prace mają zostać wykonane do dnia 31 sierpnia 2018r.;

- Przedsiębiorstwo Robót Drogowo-Mostowych „Ostrada”

Sp. z o.o. z Ostrołęki za wynagrodzenie ryczałtowe brutto w kwocie 2 484 596,25 zł wykonuje zadanie pn. „Rozbudowa drogi gminnej Ponikiew Mała - Czernie”. Zadanie ma zostać zrealizowane do 31 lipca br. Zadanie zostanie dofinansowane z budżetu województwa mazowieckiego w ramach „Programu rozwoju gminnej i powiatowej infrastruktury drogowej na lata 2016-2019”;

- firma „ART-BRUK” Paweł Łasiewicki z Wólki Brzezińskiej realizuje zadanie pn. „Budowa targowiska handlowego w msc. Szczawin, gm. Goworowo”. Inwestycja zostanie dofinansowana w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 – 2020 dla operacji typu „Inwestycje w targowiska lub obiekty budowlane przeznaczone na cele promocji lokalnych produktów” w ramach poddziałania „Wsparcie inwestycji w tworzenie, ulepszanie i rozwijanie podstawowych usług lokalnych dla ludności wiejskiej, w tym rekreacji, kultury i powiązanej infrastruktury”. Zadanie ma zostać zrealizowane do 28 września br.;

- Firma Budowlano – Usługowa Krzysztof Lenkiewicz z Borawego wykonuje „Rozbudowę i przebudowę budynku świetlicy wiejskiej w Damiętach. Etap I – wykonanie nowego dachu” za wynagrodzenie ryczałtowe brutto 98 006,81 zł. Prace mają zostać wykonane do dnia 31 sierpnia 2018r.;

- w ramach środków własnych i funduszu sołectkiego jak co roku realizowana jest bieżąca poprawa nawierzchni dróg żwirowych na terenie naszej gminy. W związku z tym Pani Wójt Gminy Goworowo Małgorzata Maria Kulesza podpisała umowę z firmą KOP-TRANS Krzysztof Szczepański z Wąsewa na dostawę kruszonego gruzu ceglano-betonowego frakcji 0-55 mm w ilości 2 500 ton oraz pospółki drogowej frakcji 0-40 mm w ilości 13 000 ton, na kwotę 348 951,00 złotych. Większość lokalizacji, w których należy przeprowadzić remonty wskazali sami mieszkańcy poprzez fundusz sołectki. W bieżącym roku naprawiano drogi w Górach, Żabinie, Damiętach, Pokrzywnicy, Grodzisku Małym, Grabowie, Nogawkach, Dzbądzku, Struniawach, Wólce Kunińskiej, Ponikwi Małej, Józefowie, Ponikwi Małej Kolonii, Rębiszachs Działach, Rębiszachs Parcelach, Jurgach, Szczawinie, Brzeźnie, Ponikwi Dużej i Jemielistym.

- 11 czerwca zostały podpisane umowy na dofinansowanie „Budowy linii oświetlenia drogowego w Kruszewie” oraz „Wyposażenia miejsca rekreacji w Goworowie” w ramach „Mazowieckiego Instrumentu Aktywizacji Sołectw MAZOWSZE 2018”. Na realizację każdej z inwestycji Gmina Goworowo otrzyma po 10 000,00 zł;

- Gmina Goworowo otrzyma dotację w kwocie 50 000,00 zł na realizację zadania pn. „Budowa Otwartej Strefy Aktywności w Lipiance” ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w ramach Programu rozwoju małej infrastruktury sportowo-rekreacyjnej o charakterze wielopokoleniowym – Otwarte Strefy Aktywności (OSA) EDYCJA 2018;

- w ramach złożonego w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Mazowieckiego w Warszawie wniosku o dofinansowanie remontu garaży OSP Goworowo w ramach samorządowego programu „MAZOWIECKIE STRAŻNICE OSP – 2018” Gmina Goworowo otrzyma dofinansowanie w kwocie 23 742,00 zł;

- dokonano odbioru końcowego przebudowy dróg gminnych Lipianka – Damięty – Bobin i Czernie – Wólka Brzezińska, których ze względu na niesprzyjające warunki atmosferyczne nie udało się zrealizować w roku 2017.

INFORMACJA O PRACY RADY GMINY GOWOROWO W II KWARTALE 2018 R.

W II kwartale 2018 r. Rada Gminy Goworowo odbyła 4 sesje, w tym jedno nadzwyczajną. Zostało podjętych 25 uchwał.

26 marca 2018 r. odbyła się XLVIII sesja Rady Gminy. Podjęte zostały uchwały w sprawie:

- 1) zmieniająca uchwałę w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Goworowo na lata 2018-2028,
- 2) zmian w budżecie Gminy Goworowo na rok 2018,
- 3) podziału Gminy Goworowo na stałe obwody głosowania, ustalenia ich numerów, granic oraz siedzib obwodowych komisji wyborczych,
- 4) sprawie przyjęcia „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Goworowo w 2018 roku”,
- 5) zmieniająca uchwałę w sprawie poboru podatku od nieruchomości, rolnego i leśnego w drodze inkasa oraz określenia inkasentów, terminów płatności dla inkasentów i wynagrodzenia za inkaso,
- 6) powołania Komisji Interwencyjnej Mienia Komunalnego.

26 kwietnia 2018 r. odbyła się XLIX sesja Rady Gminy; podjętych zostało 5 uchwał w sprawach:

- 1) zmieniająca uchwałę w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Goworowo na lata 2018-2028,
- 2) zmian w budżecie Gminy Goworowo na rok 2018,
- 3) zmieniająca uchwałę w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Ostrołęckiemu na realizację zadania pn. „Podniesienie stanu technicznego drogi powiatowej Nr 4403W (na terenie Gminy Goworowo) w ramach poprawy jakości połączenia subregionalnego struktury komunikacyjnej z siecią TEN-T w ramach PRO W – RIT”,
- 4) w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Ostrołęckiemu na realizację zadania pn. „Przebudowa mostów na rzece Orz i jej dopływach w msc. Brzeźno, Goworowo, Szczawin w dojazdami”,
- 5) zmieniająca uchwałę w sprawie powołania składów osobowych stałych Komisji Rady Gminy.

11 maja 2018 r. odbyła się L Nadzwyczajna Sesja Rady Gminy na której podjęte zostały uchwały w sprawie:

- 1) zmieniająca uchwałę w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Goworowo na lata 2018-2028,
- 2) zmian w budżecie Gminy Goworowo na rok 2018,
- 3) zaciągnięcia długoterminowej pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu w 2018 roku w związku z realizacją zadania pn. „Modernizacja systemu ogrzewania wraz z wymianą źródła ciepła w budynku Filii Gminnej Biblioteki Publicznej w Żabinie”,
- 4) zaciągnięcia długoterminowej pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu w 2018 roku w związku z realizacją zadania pn. „Termomodernizacja budynku Filii Gminnej Biblioteki Publicznej w Żabinie”,
- 5) zaciągnięcia długoterminowej pożyczki z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie na sfinansowanie planowanego deficytu budżetu w 2018 roku w związku z realizacją zadania pn. „Rozwój gospodarki wodno-ściekowej w dolinie rzek Orz i Narew w Gminie Goworowo. Etap: Goworowo – Szczawin - Daniłowo”.

19 czerwca 2018 r. odbyła się LI sesja Rady Gminy. Rada podjęła 9 uchwał, ale głównym tematem sesji było przyjęcie sprawozdania z wykonania budżetu gminy za 2017 r.

LI sesja Rady Gminy Goworowo (fot. arch. UG)

Małgorzata Kulesza Wójt Gminy przedstawiła multimedialną prezentację sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Goworowo za 2017 r.

Przewodniczący Rady Gminy Rafał Iwański przedstawił pozytywne opinie Regionalnej Izby Obrachunkowej do sprawozdania z wykonania budżetu gminy oraz do wniosku Komisji Rewizyjnej o udzielenie absolutorium.

Rada dokonała podsumowania wykonania budżetu Gminy Goworowo za 2017 r. i bezwzględną większością głosów (12 za, 1 przeciw, 2 wstrzymujące) udzieliła Wójtowi Gminy Goworowo Małgorzacie Marii Kulesza absolutorium z tytułu wykonania budżetu gminy za 2017 r.

Wójt podziękowała radzie za zaufanie i współpracę, w tym pani skarbnik, wszystkim dyrektorom, kierownikom i pracownikom za sprawne działania w realizacji budżetu.

Pozostałe podjęte uchwały w sprawach:

- 1) zatwierdzenia sprawozdania finansowego oraz sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Goworowo za 2017 rok,
- 2) zmieniająca uchwałę w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Goworowo na lata 2018-2028,
- 3) zmian w budżecie Gminy Goworowo na rok 2018,
- 4) zmieniająca uchwałę w sprawie udzielenia pomocy finansowej Powiatowi Ostrołęckiemu na realizację zadania pn. „Podniesienie stanu technicznego drogi powiatowej Nr 4403W (na terenie Gminy Goworowo) w ramach poprawy jakości połączenia subregionalnego struktury komunikacyjnej z siecią TEN-T w ramach PRO W – RIT”,
- 5) zaciągnięcia kredytu długoterminowego w 2018 r.,
- 6) zmieniająca uchwałę Nr XXX/185/16 Rady Gminy Goworowo w sprawie zapewnienia wspólnej obsługi finansowo-księgowej i kadrowej jednostkom organizacyjnym Gminy Goworowo zaliczanym do sektora finansów publicznych,
- 7) zaliczenia dróg do kategorii dróg gminnych,
- 8) przyjęcia Lokalnego programu wspierania edukacji uzdolnionych uczniów szkół, dla których organem prowadzącym jest Gmina Goworowo.

Praca w komisjach

W komisjach omawiano i opiniowano projekty uchwał oraz zagadnienia i tematy wynikające z przyjętych planów pracy poszczególnych komisji.

Komisja Rewizyjna dokonała szczegółowej analizy sprawozdania z wykonania budżetu gminy za 2017 rok pod względem celowości i legalności w procesie gospodarowania środkami publicznymi. Wypracowała wniosek o udzielenie absolutorium dla wójta gminy z tytułu wykonania budżetu gminy za 2017 r.

Elżbieta Owczarek

BĘDZIE DRAMA!

nych grup społecznych. Głównym założeniem Stowarzyszenia jest wykorzystanie dramy w obszarach takich jak edukacja, profilaktyka, rozwój kompetencji społecznych i obywatelskich, przeciwdziałanie dyskryminacji i budowanie kapitału społecznego. Seniorzy wchodzą w rolę młodych i odwrotnie, głównie po to, aby poznać i zrozumieć położenie, w jakim znajdują się różne pokolenia w dzisiejszych czasach. Grupę udało się

W maju, w świetlicy „Info bank” w Brzeźnie odbyło się pierwsze spotkanie grupy seniorów i młodzieży z trenerkami ze Stowarzyszenia Praktyków Dramy STOP-KLATKA. Jest to projekt „Seniorzy i młodzi w twórczym działaniu” skierowany do ludzi w różnym wieku i z róż-

zebrać dosyć szybko, większość już wiedziała, z czym ma do czynienia, ponieważ Stowarzyszenie działa już po raz drugi w gminie Goworowo. Większą część grupy stanowią członkowie grup w wieku senioralnym, tak jak np. panie z Koła Gospodyń Wiejskich w Brzeźnie „Dziewczyny jak maliny” oraz z okolicznych miejscowości. Do grupy należą też wnuczki oraz wnukowie uczestników. W czerwcu będą odbywały się czterodniowe warsztaty wraz z noclegiem w świetlicy w Brzeźnie. To pozwoli całej grupie bardziej się zintegrować. Uczestnicy warsztatów sami napiszą scenariusz do wybranego przez nich problemu. Każdy wcieli się w rolę, a owocem pracy całej grupy będzie interaktywny spektakl odegrany dwa razy dla społeczności lokalnej (o terminach spektakli będziemy państwa informować na bieżąco) oraz spektakl wyjazdowy, który odbędzie się na Festiwalu Inicjatyw Międzypokoleniowych w Warszawie. Interaktywny spektakl pozwoli publiczności również wcielić się w rolę głównych bohaterów, wskazać swoje rozwiązanie problemu i zagrać wybraną postać.

Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji w Goworowie jest partnerem projektu koordynowanego przez Stowarzyszenie Stop – Klatka.

Ewelina Sadowska

„DOBRY START” DLA UCZNIWA

300 złotych – tyle wynosi świadczenie „Dobry start” dla każdego uczącego się dziecka. Rząd ustanowił program, na podstawie którego rodziny otrzymają raz w roku 300 zł na każde dziecko uczące się w szkole – bez względu na dochody.

Dla kogo wsparcie?

Świadczenie „Dobry start” przysługuje raz w roku na rozpoczynające rok szkolny dzieci do ukończenia 20 roku życia. Dzieci niepełnosprawne uczące się w szkole otrzymają je do ukończenia przez nie 24 roku życia. Co ważne, rodzina będzie mogła liczyć na wsparcie niezależnie od osiąganego dochodu.

Świadczenie nie przysługuje na dzieci uczęszczające do przedszkola oraz dzieci realizujące roczne przygotowania przedszkolne w tzw. zerówce w przedszkolu lub szkole.

Jak otrzymać świadczenie „Dobry start”?

Aby otrzymać wsparcie, należy złożyć wniosek. Może to zrobić mama lub tata dziecka, opiekun prawny lub opiekun faktyczny dziecka, a w przypadku dzieci przebywających w pieczy zastępczej – rodzic zastępczy, osoba prowadząca rodzinny dom dziecka lub dyrektor placówki opiekuńczo-wychowawczej.

Gdzie złożyć wniosek?

Wnioski o świadczenie będą przyjmowane i realizowane przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Goworowie ul. Ks. S. Dulczewskiego 1A – Dział świadczeń rodzinnych (pokój nr 6).

Kiedy złożyć wniosek?

Wniosek – podobnie jak wnioski o świadczenie wychowawcze z programu „Rodzina 500+” – będzie można składać już od 1 lipca online przez stronę Ministerstwa Rodziny empatia.mrpips.gov.pl oraz przez bankowość elektroniczną, a od 1 sierpnia drogą tradycyjną (papierową). Wniosek należy złożyć do 30 listopada.

#DobryStart

DOBRY START
300 dla ucznia

To **300 zł** jednorazowego wsparcia dla wszystkich uczniów rozpoczynających rok szkolny.

To pomoc dla 4,6 mln uczniów w całej Polsce, przyznawana niezależnie od dochodu rodziny.

Kiedy rodzina otrzyma pomoc?

W przypadku wniosków złożonych w lipcu i sierpniu, rodziny wyprawkę otrzymają nie później niż 30 września. W przypadku wniosków złożonych w kolejnych miesiącach gminy będą miały maksymalnie 2 miesiące od dnia złożenia wniosku na jego rozpatrzenie i wypłatę świadczenia.

Uproszczona procedura

W celu usprawnienia i przyspieszenia procesu przyznawania wyprawki szkolnej zrezygnowano z konieczności wydania i doręczenia decyzji administracyjnej – będą one wydawane jedynie w przypadku odmowy przyznania świadczenia a także w sprawach nienależnie pobranych świadczeń.

Świadczenie „Dobry start” jest zwolnione od podatku, nie podlega egzekucji ani wliczeniu do dochodu przy ustalaniu prawa do świadczeń z innych systemów wsparcia.

Szczegółowe informacje można uzyskać w siedzibie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Goworowie oraz pod numerem telefonu (29) 761-40-15 wew. 206

Katarzyna Piórkowska

DOFINANSOWANIE KOSZTÓW KSZTAŁCENIA MŁODOCIANEGO PRACOWNIKA

Wójt Gminy Goworowo informuje, że zgodnie z art. 122 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe pracodawcom, którzy zawarli z młodocianymi pracownikami umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego oraz spełniają warunki określone w/w ustawą, przysługuje dofinansowanie kosztów kształcenia młodocianego

pracownika, jeżeli:

1) pracodawca lub osoba prowadząca zakład w imieniu pracodawcy albo osoba zatrudniona u pracodawcy posiada kwalifikacje wymagane do prowadzenia przygotowania zawodowego młodocianych określone

w przepisach w sprawie przygotowania zawodowego młodocianych i ich wynagradzania.

2) młodociany pracownik ukończył naukę zawodu lub przyuczenie do wykonywania określonej pracy i zdał egzamin zgodnie z przepisami.

Wysokość kwoty dofinansowania kosztów kształcenia jednego młodocianego pracownika wynosi:

1) w przypadku nauki zawodu – do 8081 zł przy okresie kształcenia wynoszącym 36 miesięcy; jeżeli okres kształcenia jest krótszy niż 36 miesięcy, kwotę dofinansowania wypłaca się w wysokości proporcjonalnej do okresu kształcenia.

2) w przypadku przyuczenia do wykonywanej pracy – do 254 zł za każdy

pełny miesiąc kształcenia.

Dofinansowanie przyznaje wójt właściwy ze względu na miejsce zamieszkania młodocianego pracownika w drodze decyzji po stwierdzeniu warunków wymienionych w ustawie.

Dofinansowanie jest przyznawane na wniosek pracodawcy, złożony w terminie 3 miesięcy od dnia zdania przez młodocianego pracownika egzaminu (o którym mowa w art. 122 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe) wraz z kompletem dokumentów określonych w ustawie i zaświadczeniu o dotychczas otrzymanej pomocy de minimis. Zachowanie terminu jest warunkiem koniecznym - wniosek złożony po

upływie tego terminu nie może być pozytywnie rozpatrzony (decyzja odmowna).

Pracodawca w jednym wniosku ubiega się o dofinansowanie kosztów kształcenia tylko na jednego młodocianego. Dofinansowanie kosztów stanowi pomoc de minimis, udzielaną zgodnie z warunkami określonymi w Rozporządzeniu Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art.107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis.

Wnioski należy złożyć w Urzędzie Gminy Goworowo.

Kamila Lipka

W 100 URODZINY NIEPODLEGŁEJ

Uczniowie i nauczyciele podczas koncertu patriotycznego (fot. A Dąbrowski)

Byłam na pięknym koncercie poezji patriotycznej w wykonaniu uczniów Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Goworowie.

Kolejne pokolenie młodych Polaków, pod opieką swoich nauczycieli, przygotowało niezwykle uroczystość!

18 maja - w kolejne Urodziny JP II - odbył się konkurs /XIV/ - „Najpiękniejsze wiersze polskie w hołdzie Św. Janowi Pawłowi II” - tym razem w barwach biało - czerwonych: flaga - ułożona z biało - czerwonych goździków, maki i rumianki na biało - czerwonych obrusach, kontury Polski i portret JP II. Ten kolejny kon-

kurs był hołdem dla Wielkiego Polaka, ale też hołdem złożonym Ojczyźnie - w stulecie Niepodległej.

W uroczystej ciszy pięknie zabrzmiały dziecięce głosy „Katechizmu...” - „Kto ty jesteś...”, a potem - „Modlitwa” Tuwima, „Mazowsze” Baczyńskiego, „Reduta Ordon” Mickiewicza, „Gawęda...” Szymonickiej - i inne - dostarczały niezwykłych, różnorodnych doznań...

Oto kolejne pokolenie rozumie sens słów - „Ja, syn polskiej ziemi...” Strofy o Ojczyźnie - dla Św. Jana Pawła II - w sposób wyjątkowy ukazują trudną historię naszego narodu, ale też piękno naszej ziemi... - to słowa Prowadzącej.

Myślę, że wszystkim uczestnikom spotkania jawiły się refleksje- podobne do moich - które zapisałam „na gorąco” - w formie wiersza wolnego - bo tak łatwiej...

Śpiewamy pieśni patriotyczne

Śpiewamy pieśni religijne

Dla Niej dla Ojczyzny Niepodległej

Zdajemy egzaminy gimnazjalne

Zdajemy egzaminy maturalne

Z pokłonem w Jubileuszowy czas

Wędrujemy harcerskimi ścieżkami

Pozdrawiamy mieszkańców swojej ziemi

Z nadzieją w nowoczesnym rozkwicie

Recytujemy patriotyczne wiersze

Recytujemy na Urodziny JP II

By przypomnieć co znaczy Ojczyzna

A te szczególnie ważne słowa

JA SYN POLSKIEJ ZIEMI

Z dumą przekazujemy potomnym

OJCZYŻNA - KIEDY MYŚLĘ - WÓWCZAS

WYOBRAŻAM SIEBIE I ZAKORZENIAM

MÓWI MI O TYM MOJE SERCE

I my też tak jak ON

Myślmy trwajmy mówmy czynmy

Dla Niej dla naszej Niepodległej Ojczyzny

Z podziękowaniem za piękny koncert poezji patriotycznej dla Św. JP II - moim Koleżankom - wcześniej Uczennicom - Agnieszce Kosiorek i Ewie Lubiak - na pamiątkę - Krystyna Drabot

Z podziękowaniem za piękny koncert poezji patriotycznej dla Św. JP II - moim Koleżankom - wcześniej Uczennicom - Agnieszce Kosiorek i Ewie Lubiak - na pamiątkę - Krystyna Drabot

Krystyna Drabot

WYMIANA POCZTÓWKOWA

Wymiana pocztówkowa (fot. A. Kaczmarczyk)

W obecnych czasach pisanie do kogoś listów i wysyłanie pocztówek z pozdrowieniami odchodzi w niepamięć. Każdy woli napisać SMS-a lub e-maila, bo tak jest łatwiej i wygodniej.

Ale czy na pewno?

Chcąc od najmłodszych lat uczyć dzieci tej ciekawej formy komunikowania się, jaką jest wysyłanie listów i pocztówek, uczniowie klasy IIIc Szkoły Podstawowej im. Mikołaja Kopernika w Goworowie wraz z wychowaw-

cą, zdecydowali się dołączyć do ogólnopolskiej akcji i rozpocząć pocztówkową przygodę. Akcja polegała na wymianie pocztówek z innymi szkołami z całej Polski. Poza tym uczniowie zapoznawali się z mapą Polski, promowali własny region i świetnie się bawili.

Udział w akcji rozpoczęto od wysłania 15 pocztówek, potem były następne. Łącznie wysłano 94 pocztówki. Zwrotne kartki docierały niemalże każdego dnia. Otrzymano 56 pocztówek od uczniów z innych szkół z całej Polski.

Napisali z: Glinika Polskiego, Radomia, Poznania, Lubonia, Opatowa, Piotrkowa Trybunalskiego, Katowic, Henrykowa, Włocławka, Suchacza, Szczecina, Żyrardowa, Głogoczowa, Wrocławia, Rawy Mazowieckiej, Luzina, Dąbrowa, Wieliczki, Pisu, Białegostoku, Giżycka, Torunia, Iławy, Kamiennej, Mławy, Sokołowa Podlaskiego, Ząbrowa, Puław, Kalisza, Jarosławia, Tych, Mogielnicy, Leśniowic, Kłodzka, Łochowa, Starogardu Gdańskiego, Lubonia, Rypina, Teresina, Cierpic, Chocicz, Cięciny, Czaplina, Latowicza, Giez, Baborowa, Łodzi, Lęborka, Fromborka, Ząbek, Krakowa, Szamo-

tuł, Tczewa, Siemianowic Śląskich.

W czasie trwania akcji uczniowie szkoły otrzymali również 3 listy. Jeden od uczniów klasy III d ze szkoły w Katowicach, drugi od uczniów klasy III c ze szkoły w Szczecinie. Na wszystkie odpisano. Jednak najbardziej zaprzyjaźniono się z uczniami klasy III c ze Szczecina. Nazwali uczniów „bliźniaczą klasą”. Bardzo się to podobało i postanowiono napisać listy do każdego ucznia. Byli zachwyceni i ponownie odpisali, też do każdego. W ten to sposób nawiązała się przyjaźń pomiędzy uczniami.

Należy nadmienić, że to rodzice uczniów klasy III c sfinansowali zakup pocztówek (na początku były z widokiem Ostrołęki) i znaczków pocztowych. Potem samodzielnie zaczęli je wykonywać.

Wysyłano widokówki nie tylko z pozdrowieniami, ale też karty z życzeniami świątecznymi. Poprzez taką akcję dzieci nie odejdą od tej wspaniałej formy komunikowania się z innymi i będą ją szerzyć dalej.

Anna Kaczmarczyk

MALI LUDZIE – WIELKIE TALENTY

„Talent jest jak kawałek szlachetnego, ale surowego metalu, dopiero pilna praca go obrobi i wartość mu wielką nada.”

Stanisław Staszic

fot. Anna Brejnak

W każdym drzemie jakiś talent, ale jak go rozpoznać? Jak go rozwijać? Przede wszystkim trzeba uwierzyć w dzieci, że mogą, że potrafią, że dadzą radę, a kulminacją będzie radość z niego płynąca. W związku z powyższym Przedszkole Samorządowe w Goworowie chcąc rozwijać talent dzieci wzięło udział w Ogólnopolskim Konkursie „Przedszkole Talentów” organizowanym przez Studium Prawa Europejskiego w Warszawie. Konkurs został przeprowadzony od 30 października 2017 r. do 31 maja 2018 r. Osobą odpowiedzialną za realizację zadań była Urszula Kordasz. Celem konkursu było rozwijanie potencjału dzieci, ich zainteresowań oraz talentów. 6.02.2018 r. dzieci wykonały jedno z 10 zadań konkursowych. Przedszkolaki aktywnie wzięły udział w zajęciach mających na celu poznawanie figur geometrycznych ze wskazaniem wielkości przedmiotu. Bardzo inspirujące do działań były zagadki o figurach, które dzieci szybko rozwiązały. W trakcie zajęć wykonywały różne kompozycje z małych i dużych figur geometrycznych. W ten sposób miały możliwość różnicowania figur pod względem wielkości, koloru i kształtu. 6.03.2018 r. przedszkolaki z Goworowa przystąpiły do kolejnego zadania konkursowego „Przedszkole Talentów” mającego na celu zabawy w sklep. W sali został zorganizowany duży sklep wielobranżowy. Dzieci uczestniczyły w zajęciach, w których mogły wczuć się w rolę sprzedawcy i kupującego. Miały okazję też wykazać się umiejętnościami matematycznymi. Dokonywały klasyfikacji produktów pod względem wielkości, koloru, kształtu, ciężaru oraz rodzaju. Korzystały z dostępnej kasy fiskalnej, a także miały możliwość ważenia dostępnych produktów. Pamiętały również o zasadach kulturalnego zachowania się w sklepie. Innym zadaniem było zaprezentowanie swoich talentów muzycznych. Korzystając z okazji, że 21.03.2018 r. jest pierwszy Dzień Wiosny przedszkolaki koncertowo przywitały nową porę roku biorąc udział w konkursie piosenki wiosennej. Pięknie zaprezentowały się we wszystkich utworach, miały również odpowiednio przygotowane stroje dostosowane do tematyki wiosennej. Wśród dzieci znalazły się też takie, które indywidualnie zaśpiewały wybrany przez siebie utwór, przelamując wstyd przed publicznością i rozwijając jednocześnie swój ukryty talent. Z kolei 16.04.2018 r. odbyły się „Przedszkolne mistrzostwa w grach edukacyjnych”. Dzieci podczas wykonywania tego zadania kształtowały umiejętność dodawania, odejmowania, a także utrwalaly liczby poprzez nazywanie ich i określanie czy jest to parzysta, czy nieparzysta. Polecenia musiały uważnie słuchać, analizować i wyciągać wnioski. Rywalizacja między drużynami była koleżeńska. Dzieci bawiły się znakomicie, sprawiło im to satysfakcję z dojścia do mety. Przedszkolaki doskonale wiedzą, że „sport to zdrowie” i z tej okazji 9.05.2018 r. wzięły udział w grach sportowych zorganizowanych na boisku przedszkolnym. Doskonaliły swoją sprawność fizyczną wykonując różne zadania gimnastyczne. Dwie drużyny rywalizowały ze sobą. Dzieci uczyły się

fot. Anna Brejnak

współpracy z innymi, ćwiczyły koordynację ruchową, a co najważniejsze zajęcia sprawiły najmłodszym dużo radości. 15.05.2018 r. przedszkolaki zamieniły się w ilustratorów rozwijając talent plastyczny i samodzielnie wykonały ilustracje do wiersza Jana Brzechwy „Na straganie”. Powstały piękne książeczki z obrazkami, każda inna, wyjątkowa i niepowtarzalna.

Czy to już koniec wspierania młodych talentów? Otóż dzieci rozwijają się wszechstronnie, tylko musimy dostarczyć im odpowiedni materiał, dlatego też 23.05.2018 r. przedszkolaki pod kierunkiem harcerzy ze Szkoły Podstawowej w Goworowie wzięły udział w grze terenowej „Znam moją miejscowość”. Dzieci wykazały się dużą znajomością wiedzy na temat swojej miejscowości i najważniejszych historycznie miejsc. Bez trudu wskazały budynek Urzędu Gminy Goworowo, Bank Spółdzielczy, Kościół a także Gminny Ośrodek Kultury, Sportu i Rekreacji. Dzieci miały okazję utrwalenia i zapamiętania nazw ulic. Po takiej wycieczce bez problemu poradzą sobie w trudnej sytuacji. Na temat bezpieczeństwa nasze przedszkolaki mają dużą wiedzę i w związku z tym postanowiły podzielić się tymi wiadomościami z innymi dziećmi ze swojego przedszkola. Młodsza grupa przygotowała inscenizację o żabce, która oddaliła się od mamy i jej nie słuchała. Po dłuższym czasie, dzięki przyjaciółom – zwierzątkom szczęśliwie się odnalazła i obiecała, że już nigdy nie będzie wychodziła z domu bez pozwolenia. Starsze dzieci z zainteresowaniem oglądały inscenizację i wyciągnęły wnioski, że zawsze trzeba pilnować się i słuchać starszych. Z kolei grupa 5 – latków przygotowała przedstawienie na temat bezpiecznego korzystania z komputera. Dzieci dowiedziały się, jakie zagrożenia płyną z nieodpowiedniego korzystania z internetu i że należy umiejętnie i rozsądnie korzystać z niego jako źródła wiedzy. Przygotowane inscenizacje pozwoliły dzieciom wczuć się w rolę w różnych niebezpiecznych sytuacjach i jak się zachować odpowiednio w sytuacji zagrożenia. Dzieci posiadają różne talenty i w związku z tym miały możliwość przedstawić je również na Dniu Rodziny przed większą publicznością. Przedszkolaki zaprezentowały swoje talenty recytatorskie – recytując wiersze, aktorskie – przedstawiając inscenizację o bezpieczeństwie, muzyczne – śpiewając piosenki w języku polskim i angielskim, a także taneczne – tańcząc „Żabie tango”. Dzięki takim występom dzieci pokonały swoją nieśmiałość i nabyły pewności siebie. W ciągu całego roku Przedszkole Samorządowe w Goworowie brało także aktywny udział w wielu innych działaniach rozwijających talenty dzieci. Należy wspomnieć chociażby wykonanie palm wielkanocnych, stroików bożonarodzeniowych rozwijających talent artystyczny, udział w „Legendach Mazowsza”, gdzie przedszkolaki zaprezentowały swoje talenty aktorskie, udział w konkursie plastyczno - religijnym pod hasłem „Mój Anioł Stróż”. Wyjątkowy był także międzyprzedszkolny konkurs recytatorski „Kto Ty jesteś – Polak mały”, w którym dzieci recytowały wiersze napisane przez rodziców utrwalając jednocześnie wiedzę o Polsce. Dużo jest okazji do tego, by rozwijać, doskonalić i wspierać talenty naszych dzieci, bo jak napisał sławny powieściopisarz i nowelista Władysław Stanisław Reymont „żyć to działać, to rozsiewać po świecie talent, energię, uczucie, pomagać w czasie teraźniejszym pokoleniom przyszłym”.

Urszula Kordasz

POMYSŁOWY ROK

Uczniowie klasy IIIc SP Goworowo (fot. A. Kaczmarczyk)

Klasa IIIc Szkoły Podstawowej im. M. Kopernika w Goworowie w roku szkolnym 2017/2018 od listopada 2017 r. do maja

2018 r. uczestniczyła w programie „Pomysłowy rok” zorganizowanym przez Fundację Uniwersytet Dzieci.

Program polegał na przeprowadzeniu zajęć według scenariusza udostępnionego przez Fundację. Do scenariuszy dołączone były filmy edukacyjne, prezentacje multimedialne, karty pracy, pomysły na doświadczenia oraz instrukcje.

Tematyka zawarta w scenariuszach była bardzo zróżnicowana. *Dotyczyła nastę-*

pujących zagadnień:

Czy misia można spotkać w lesie?

Dlaczego świętujemy rodzinie?

Jak przekazać tajną wiadomość?

Dlaczego jajo jest symbolem Wielkanocy?

Dlaczego mam katar i boli mnie gardło?

Dlaczego na Ziemi jest coraz cieplej?

Dlaczego możemy rozmawiać przez telefon?

Każdy scenariusz podlegał ocenie nauczyciela na stronie internetowej Fundacji.

Dzięki udziałowi w programie uczniowie:

- rozbudziło ich ciekawość,
- rozwinęli umiejętność krytycznego i logicznego myślenia,
- doskonalili umiejętność rozumowania, argumentowania i wnioskowania,
- kształcili ważne kompetencje społeczne.

Uczniowie z zaangażowaniem uczestniczyli w zajęciach i na zakończenie otrzymali dyplom.

Anna Kaczmarczyk

VI POWIATOWY KONKURS PIOSENKI UCZNIOWSKIEJ „NUTKA”

Prowadzący konkurs P. Majkowska i L. Borczon (fot. A. Dąbrowski)

*Śpiewajmy wszyscy w ten radosny czas,
śpiewajmy razem ilu jest tu nas.
Choć lata młode szybko płyną, wiemy że
nie starzejemy się.*

Słowami znanej wszystkim piosenki rozpoczęła się szósta już edycja Powiatowego Konkursu Piosenki Uczniowskiej „Nutka”. Odbył się on 23 maja 2018 r. w Szkole Podstawowej w Goworowie. Sala gimnastyczna zgromadziła liczną widownię, a uczestnicy – oprócz gospodarzy – przyjechali z Ołdak, Rzekunia, Łysych, Wąsewa, Pasiek, Ostrołęki, Borawego i Wykrotu.

W sumie w konkursie wzięło udział 21 wokalistów w czterech kategoriach wiekowych. W roli prowadzących w tym roku zadebiutowali uczniowie klasy III gimnazjum – Łukasz Borczon i Patrycja Majkowska. Spisali się świetnie.

W skład komisji oceniającej weszli: Elżbieta Bogdanowicz, Władysława Niedźwiecka – jak co roku- oraz pierwszy raz na konkursie w roli jurora – Tomasz Grześkiewicz – przewodniczący. Poziom konkursu w tym roku był bardzo wyrównany, szczególnie w najstarszej kategorii. Zostały przyznane aż trzy miejsca ex aequo. Repertuar był dość zróżnicowany, ale trzeba przyznać, że wokaliści wybierają utwory trudne i tym samym, z roku na rok, wysoko podnoszą poprzeczkę. Jednak jak zawsze konkursowi

towarzyszyła bardzo przyjazna i miła atmosfera.

Swoją obecnością, jako gość specjalny, zaszczycił nas w tym roku Wojciech Dudkowski – lider zespołu „Droga na Ostrołękę”. Nawiązał wspaniały kontakt z publicznością, tą młodszą i tą starszą. Choć muzyka „country” jest wciąż gatunkiem niszowym, to pan Wojciech udowodnił, że można ją polubić i dobrze się przy niej bawić. A to dzięki temu, że, jak sam o sobie mówi: „Muzyka gra we mnie”, dlatego z powodzeniem zaraził wszystkich swoim entuzjazmem i pogodą ducha.

Komisja oceniająca przyznała w każdej kategorii wiekowej I, II i III miejsca oraz szereg wyróżnień. Pan dyrektor Szkoły Podstawowej im. Mikołaja Kopernika w Goworowie ufundował – podobnie jak w zeszłych latach – statuetkę dla „Wschodzącej Gwiazdy Szkolnej Estrady”, którą komisja w tym roku przyznała Żanecie Dziełak ze Szkoły Podstawowej w Wąsewie. Dziewczynka odebrała nagrodę wśród zachwyty i radości mamy i pani opiekun. Żaneta wyśpiewała sobie też zwycięstwo w kategorii wiekowej kl. II-III piosenką „Motylem byłam”.

I miejsce w kat. wiekowej kl. 0-I komisja przyznała Aleksandrze Sówce ze Szkoły Podstawowej w Pasiekach, natomiast II miejsce – Karolinie Kukulskiej ze Szkoły Podstawowej w Goworowie. Były to jedyne uczestniczki w tej kategorii.

W kategorii wiekowej kl. II-III:

I miejsce komisja przyznała właśnie Żanecie Dziełak ze SP w Wąsewie,

II miejsce – Mai Stworzjan ze SP w Goworowie, III miejsce – Kacprowi Dobkowskiemu ze SP w Ołdakach.

Wyróżnieniem obdarowano Weronikę Gumowską ze SP w Wąsewie.

W kat. wiekowej kl. IV-VI:

I miejsce komisja przyznała Aleksandrze Bo-

chenek z Goworowa,

II miejsce – Mai Bednarczyk z Wykrotu,

III miejsce – Alicji Dobkowskiej ze SP w Ołdakach i Kacprowi Kowalskiemu z Pasiek.

Wyróżnienie przyznano Julii Żebrowskiej ze SP w Borawem.

W kategorii gimnazjum wszystkie miejsca zostały przyznane ex aequo:

I miejsce – Olga Kiersnowska z Rzekunia i Izabela Depta z Goworowa,

II miejsce – Małgorzata Grzyb z Rzekunia i Angelika Szablak z Łysych,

III miejsce – Anna Bednarczyk z Łysych i Natalia Krawczyk z Pasiek.

Wyróżnienia otrzymali Patrycja Jasińska z Ołdak, Bartłomiej Kulas z Wykrotu i Julia Skarzyńska z Wąsewa.

Pragniemy przypomnieć, że współorganizatorem Powiatowego Konkursu Piosenki Uczniowskiej „Nutka” był Powiat Ostrołęcki oraz Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Rekreacji w Goworowie, na których zawsze można liczyć. Są dla organizatorów wielkim wsparciem i zasługują na ogromną wdzięczność.

Konkurs wsparło wiele instytucji, przedsiębiorców i osób indywidualnych, którzy wykazali się dużą hojnością i przychylnością. Najbardziej cieszy fakt, że popierają takie inicjatywy, za co należą im się serdeczne podziękowania.

Odpowiedzialne za przygotowanie konkursu były: Joanna Gryczka, Barbara Grabowska, Beata Ciepierska, Urszula Kwietniak i Edyta Waszkiewicz. Pomagali wolontariusze ze Szkolnego Klubu Wolontariusza – Anna Kukulska i Dominika Jagielska oraz chłopcy z radiowęzła szkolnego.

Skoro rozpoczęło się śpiewająco, jakże inaczej mogło się zakończyć. Chcąc wszystkich miło pożegnać i zachęcić do powrotu za rok, dyrektor Karolina Zacharek zaprosiła do wspólnego śpiewu całą społeczność festiwalową, intonując zwiastującą nadejście wakacji, Krajkę.

Barbara Grabowska

OCENIANIE KSZTAŁTUJĄCE W SZKOLE PODSTAWOWEJ IM. M. KOPERNIKA W GOWOROWIE

Sukces szkoły zależy od jakości dwóch powiązanych ze sobą procesów – uczenia się uczniów oraz prowadzonego przez nauczycieli nauczania.

W związku z tym nauczyciele Szkoły Podstawowej im. Mikołaja Kopernika w Goworowie w widoczny sposób pragnęli zmienić kulturę swojej pracy poprzez wprowadzenie do swojej codziennej praktyki metody oceniania kształtującego.

Praca nad zmianą nauczania rozpoczęła się w roku szkolnym 2015/2016, w którym to szkoła przystąpiła do XIII edycji programu Ocenianie Kształtujące Szkoły Uczącej Się. Nauczyciele brali udział w kursie, który trwał od marca 2015 roku do stycznia 2017 roku. Podczas trwania kursu zapoznali się z ocenianiem kształtującym.

Dyrektor podjął decyzję o utworzeniu w szkole trzech grup szkoleniowych i powierzył zadania liderów grup Annie Kaczmarczyk (edukacja wczesnoszkolna), Małgorzacie Dobkowskiej (szkoła podstawowa) oraz Markowi Skierczyńskiemu (gimnazjum).

O podjętych działaniach zostali poinformowani nauczyciele, uczniowie i rodzice.

Program był podzielony na 10 modułów kursu internetowego, obejmował również 2 szkolenia dla dyrektora, 3 szkolenia dla nauczycieli przeprowadzone w szkole oraz 2 szkolenia regionalne, w których uczestniczyli wybrani nauczyciele.

W czasie trwania kursu zadaniem nauczycieli tworzących zespół było uczestniczenie w spotkaniach z liderami, podczas których zapoznawali się z treścią kolejnych modułów, materiałami szkoleniowymi i komentarzem mentora dotyczącym poprzedniego modułu. Następnie realizowali je w pracy z uczniami.

Po realizacji każdego modułu liderzy przygotowali sprawozdania i publikowali je na platformie Centrum Edukacji Obywatelskiej. Nauczyciele mieli również możliwość uczestniczenia w lekcji otwartej w klasie IIa edukacji wczesnoszkolnej, którą poprowadziła opiekunka szkoły.

Metoda oceniania kształtującego, decyzją dyrektora Jacka Dobrzyńskiego, została wprowadzona w klasach pierwszych edukacji wczesnoszkolnej w roku szkolnym 2017/2018 i w następnych latach szkolnych będzie wprowadzana w kolejnych klasach.

W związku z tym dyrektor szkoły powołał zespół zadaniowy ds. wdrażania Oceniania Kształtującego w klasach pierwszych w składzie: Anna Kaczmarczyk – lider zespołu, Małgorzata Dobkowska, Marek Skierczyński, Agnieszka Puczkowska, Małgorzata Zacharek, Eliza Skrzecz-Witkowska, Aneta Kosek.

Celem pracy członków zespołu jest zapoznanie z ideą i zasadami oceniania kształtującego oraz wprowadzenie tej metody nauczania-uczenia się w codziennej pracy ucznia klasy 1, nauczycieli i rodziców.

Co to jest ocenianie kształtujące?

Ocenianie kształtujące – to pozyskiwanie przez nauczyciela i ucznia w trakcie nauczania informacji, które pozwolą rozpoznać, jak przebiega

proces uczenia się, aby:

- Nauczyciel modyfikował dalsze nauczanie,
- Uczeń otrzymywał informację zwrotną pomagającą mu się uczyć.

Jakie są podstawowe zasady oceniania kształtującego?

1. Jest ściśle powiązane ze skutecznym planowaniem. Nauczyciel planując lekcję, przede wszystkim określa jej cele i kryteria oceniania. Przekazuje je uczniom i ściśle się do nich stosuje. Zaplanowany jest również sposób przekazywania uczniom informacji zwrotnej na temat pracy ucznia.
2. Uwzględnia to, w jaki sposób uczniowie się uczą. Nauczyciel uzyskuje od uczniów informację na temat tego, co pomaga im się uczyć i planuje lekcje z uwzględnieniem tych informacji. Uczniowie są równie świadomi tego, czego i jak się uczą. Nauczyciel i uczniowie koncentrują się na procesie, a nie na samym wyniku końcowym.
3. Jest istotne podczas realizacji całego procesu dydaktycznego – od planowania po końcową ocenę osiągnięć. Uczniowie mogą na bieżąco poprawiać i doskonalić swoją pracę i w konsekwencji osiągają lepsze efekty i wyniki nauczania.
4. Jest zgodne z najlepszymi zasadami dydaktyki. Nauczyciel planuje, obserwuje proces uczenia się, analizuje i interpretuje uzyskane informacje o przebiegu procesu i jego wynikach, przekazuje uczniom informację zwrotną dotyczącą ich pracy i osiągnięć. Uczy również uczniów samooceny i oceny koleżeńskiej. To niezbędne umiejętności skutecznego nauczania.
5. Buduje indywidualne relacje nauczyciel – uczeń. Informacje zwrotne kierowane do ucznia mają charakter indywidualny, są konstruktywne i dotyczą nie osoby, lecz rezultatów jej pracy. Dzięki stosowaniu oceniania kształtującego nauczyciel zawiera z uczniem indywidualny kontrakt, który pomaga mu się uczyć.
6. Wpływa na motywację ucznia. Nauczyciel skupia się na postępach i osiągnięciach, a nie na podkreślaniu niepowodzeń, zachęca uczniów do nauki. Ocenianie chroni autonomię ucznia, dostarcza mu konstruktywnej informacji zwrotnej, w efekcie ułatwia mu kierowanie własną nauką.
7. Wymaga – już na etapie planowania – precyzyjnego określenia kryteriów sukcesu (nacobezu). Nauczyciel planuje kryteria sukcesu i przekazuje je uczniom. Dotyczą one każdej szkolnej aktywności. Są podawane do każdej lekcji, sprawdzianu, pracy domowej i pracy podczas lekcji.
8. Daje uczniom konstruktywne wskazówki, jak mogą poprawić swoją pracę i w jaki sposób mogą się rozwijać. Nauczyciel wskazuje silne strony ucznia i doradza, jak je rozwijać; wyraźnie i konstruktywnie informuje o stronach słabych i o tym, jak można je eliminować; stwarza uczniom możliwość poprawienia własnej pracy.
9. Uczy oceny koleżeńskiej i samooceny. Samodzielny uczeń potrafi kształtować swój proces uczenia się: zdobywać nowe umiejętności i wiedzę oraz zaplanować dalsze etapy nauki. Droga do samodzielności prowadzi przez rozwijanie umiejętności samooceny. Nauczyciel zachęca do

niej i wyposaża ucznia w stosowne umiejętności. 10. Jest właściwe na każdym etapie kształcenia i w stosunku do każdego ucznia – niezależnie od jego poziomu osiągnięć. Ocenianie kształtujące można stosować na wszystkich polach nauczania – począwszy od edukacji wczesnoszkolnej aż do nauki na wyższej uczelni. Nauczyciel uważa i docenia osiągnięcia uczniów i umożliwia każdemu z nich osiągnięcia na najwyższym, dostępnym dla niego poziomie.

Podstawowe pojęcia związane z ocenianiem kształtującym.

1. Cel/cele lekcji

Nauczyciel określa, co uczniowie powinni wiedzieć i potrafi po przeprowadzonej lekcji/dziale oraz po co chce ich tego nauczyć. Cele lekcji są powiązane z wiedzą i umiejętnościami, które uczniowie już posiadają. Duże znaczenie ma też postawienie takiego celu, aby z jednej strony był wyzwaniem dla uczniów, ale z drugiej możliwe było jego osiągnięcie na jednej lekcji, aby uczeń miał poczucie sukcesu po skończonej pracy.

2. Nacobezu /na co będą zwracał uwagę/

Nauczyciel wskazuje, jakie elementy omawiane podczas lekcji/cyklu zajęć, uczeń powinien opowiadać, gdyż pojawiają się na sprawdzianie/pracy klasowej. Nacobezu może być podawane odrębnie do sprawdzianu oraz pracy domowej – zawiera wtedy wskazówki, co będzie oceniane na sprawdzianie lub pracy domowej.

3. Informacja zwrotna

Informacja pozwala uczniowi zorientować się, jak postępuje jego nauka.

Prawidłowa informacja zwrotna, która pomoże uczniowi się doskonalić, powinna zawierać cztery elementy:

- wskazywać dobre elementy w pracy ucznia,
- pokazać to, co wymaga poprawy, nad czym
- uczeń musi jeszcze popracować,
- dawać wskazówki, jak należy to poprawić,
- dawać wskazówki, w jakim kierunku uczeń powinien pracować dalej.

Informacja zwrotna musi być ściśle powiązana z nacobezu (kryteriami sukcesu) i tylko do niego się odnosić.

4. Pytania kluczowe

Pytania kluczowe to pytania, które skłaniają uczniów do myślenia. Takie pytania ukazują uczniom szerszy kontekst omawianego zagadnienia, zachęcają do poszukiwania odpowiedzi i silniej angażują w naukę.

5. Ocena kształtująca

Ocena kształtująca służy uczniowi do tego, aby uświadomił sobie, co zrobił dobrze, co źle i jak może poprawić swoją pracę. Towarzyszy ona i pomaga uczniowi w trakcie procesu uczenia się. W ocenianiu kształtującym rozdzielamy ocenę sumującą od kształtującej, uczeń otrzymuje mniej ocen (stopni), a częściej informację zwrotną od nauczyciela czy kolegi.

Anna Kaczmarczyk

Źródło:

Danuta Sterna: Uczyć się uczyć. Ocenianie kształtujące w praktyce, Centrum Edukacji Obywatelskiej, Warszawa, 2016.
Danuta Sterna: Uczyć (się) w szkole, Centrum Edukacji Obywatelskiej, Warszawa, 2014.
www.ceo.org.pl

OCALIĆ OD ZAPOMNIENIA - WOJENNA OPowieść

Czesława Andrzejczyk (fot. arch. rodzinne)

Wojny Światowej.

Moja kochana ciocia – Czesława Andrzejczyk z domu Gruszkowa została w czasie II Wojny Światowej zabrana na przymusowe roboty do Niemiec, jako niepełna 14-letnia dziewczyna. A było to tak. Kiedy Niemcy opanowali Polskę, a więc i wieś Jawory Podmaście, przechodzili z domu do domu w poszukiwaniu młodych osób do pracy w Niemczech. Tam, gdzie były młode dziewczyny, to zabierali jedną z nich właśnie w tym celu. Ponieważ w domu Gruszków były dwie nastolatki: starsza Genowefa (moja mama) i młodsza Czesława, jedna z nich musiała opuścić dom. Moja mama umiała już szyc i wykonywać różne inne prace domowe, była więc w domu niezbędna. Ciocia wiedziała o tym doskonale i dlatego zgłosiła się na ochotnika, powiedziała: „Ja pojedę zamiast siostry”. Była bardzo odważna i roztropna jak na czternastoletkę. Uznała, że tak będzie lepiej dla rodziny. Pojechała więc z 30 innymi osobami z okolic Goworowa. W tej grupie, to ona była najmłodsza.

Od współtowarzyszy podróży doznała wiele serdeczności i troskliwej opieki. Pociąg wyruszył z Ostrołęki do Królewca, a w nim ludzie przeznaczeni do pracy w Niemczech.

Moja ciocia trafiła do fabryki piwa. Zadaniem młodziutkiej Czesi było otwieranie butelek, ustawienie na odpowiedniej maszynie i ponowne zamknięcie po umyciu. Stawała przy taśmie w gumowym fartuchu i butach. Zaczynała pracę o 8, a o 15 była krótka przerwa na skromny posiłek i dalej maszyna ruszała. Ten posiłek o godzinie 15 był jedynym w ciągu dnia. Praca trwała na dwie zmiany. Dla Niemców była numerem 86, dla współtowarzyszy niedoli młodą, dzielną panią, którą wszyscy lubili. Sama o sobie mówi: „Pilnowałam roboty, byłam pracowita i z tego

powodu, że byłam tam najmłodsza, czasem dostawałam coś lepszego do jedzenia, a nawet jakiegoś cukierka”.

Spała w baraku, tak jak pozostali robotnicy. Barak był praktycznie budowany na ich oczach. Zimą ogrzewany był piecami na węgiel. Ciocia miała tam swoją pościel zabraną z domu. Jak było zimno, to przykrywała się jeszcze ubraniami. Doskwierający głód podsuwał pomysły na zdobycie jedzenia. Musiała bardzo uważać, bo pilnował ich uzbrojony majster. Podkładałam czasem kartofle z przemy, na której leżały, tak, żeby nikt nie zauważył, potem ukradkiem wkładałam do piecyka, żeby się upiekły i chowałam. Wydzielałam sobie porcję, żeby starczyło na kilka dni – wspomina. Do domu wysyłała listy z krótką prośbą o przysłanie chleba. Ciocia doskonale pamięta moment, kiedy Rosjanie opanowali Królewec, a więc dotarli do fabryki, w której pracowała. Zaczęła się strzelanina. Niemcy widząc, że są otoczeni, wystawiali białą flagę, a kiedy Rosjanie zbliżali się, zaczęli do nich strzelać. Moja czternastoletnia ciocia schowała się za potężną beczkę z piwem i tam modliła się o ocalenie. I tak też się stało. Pocisk trafił w beczkę, ale nie zranił ciała młodziutkiej cici. Po kapitulacji Niemców mogła wracać do domu. Żydów pracujących w fabryce wywieziono do getta, Niemcom zastanym tam kazali uciekać za Odrę, a Polakom do Polski.

Żeby wrócić jak najszybciej do domu wędrowali całą grupą dniami i nocami o głodzie. Głównym pożywieniem były ziemniaki wykopane na polu i upieczone w ognisku. Czasem po drodze ktoś dał kawałek chleba, ale rzadko, bo ludzie sami nie mieli co jeść. Teżknota za rodziną doskwierała okrutnie, myśl o tym, czy najbliżsi przeżyli, nie dawała spokoju. Jednak okrutne zmęczenie zmuszało do odpoczynku, choć przez chwilę. Spali pod gołym niebem, gdzieś pod krzaczkiem. Wędrując do domu widziała ogrom zniszczenia, jakie dotknęło nasz kraj. Opowiada o tym ze smutkiem i łezką w oku.

Do rodzinnej wsi Jawory Podmaście pomogła cici dotrzeć pewna pani z Rzekunia, której nazwisko dokładnie pamięta. A kiedy już stanęła na progu rodzinnego domu, nikogo w nim nie zastała. Pamięta pół wiadra ziemniaków stojących pod stołem i nic więcej, czym mogłaby się posilić. Jako pierwszy do domu powrócił z ucieczki ojciec Adam Gruszkowski. Trzymał na sznurku krowę. Było więc mleko. Potem powróciła reszta rodziny. –Wszyscy przeżyli i to było najważniejsze – mówi ciocia. Czesława Andrzejczyk – moja odważna, wspaniała ciocia znosi dzielnie swą chorobę pod opieką brata i bratowej. Nie narzeka i wciąż bardzo wyraźnie pamięta przeżycia, których musiała doświadczyć jako młodziutka osoba. Pobyt w Królewcu, na robotach w trudnych warunkach odbił się na jej zdrowiu. Nigdy jednak nie użalała się nad sobą, nie narzekała, dzielnie znosząc wszelkie przeciwności i niedogodności. To straszne doświadczenie nie odebrało jej wiary i optymizmu. A może właśnie dzięki tym cechom przetrwała?

Joanna Gryczka - siostrzenica

PRZEDSZKOLAKI ZNAJĄ SYMBOLE NARODOWE

Uczniowie podczas uroczystości szkolnej (fot. arch. szkoły)

W edukacji przedszkolnej realizowane są treści wychowania patriotycznego, a głównym zadaniem przedszkola jest budzenie u dzieci szacunku do regionalnej tradycji oraz miłości do małej i dużej Ojczyzny.

Majowe święta i setna rocznica Odzyskania Niepodległości przez Polskę były wspaniałą okazją do zorganizowania międzyprzedszkolnego konkursu plastycznego „Symbole narodowe” przez oddziały przedszkolne przy Szkole Podstawowej w Kuninie. Na konkurs wpłynęło 35 prac przedszkolaków ze wszystkich grup wiekowych z przedszkoli w Goworowie, Szczawinie, Pasiokach i Kuninie. Maluchy starannie wykonały swoje prace, wykorzystując ciekawe techniki plastyczne, więc wszystkim uczestnikom Jury przyznało I miejsce.

Rozstrzygnięcie konkursu odbyło się 16 maja 2018 roku. Do przedszkola w Kuninie, wraz ze swoimi mamami i paniami, przyjechały dzieci, które wzięły udział w konkursie. Zanim ogłoszono wyniki, przedszkolaki nauczyły się wierszyka „Kto ty jesteś?”, odpowiadały na trudne pytania dotyczące Polski i symboli narodowych, a potem odebrały dyplomy i nagrody rzeczowe.

Spotkanie pełne wrażeń zakończył słodki poczęstunek i wspólna zabawa wszystkich przedszkolaków przybyłych na rozstrzygnięcie konkursu.

B. Sotomska

WSPARCIE FINANSOWE NA ROZWÓJ CZYTELNICTWA W SZKOLE PODSTAWOWEJ W KUNINIE

Biblioteka Szkoły Podstawowej w Kuninie dołączyła do grona szkół, które spełniły wymogi formalne i przystąpiły do realizacji uchwalonego przez Radę Ministrów na lata 2016-2020 „Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa - Priorytet 3”.

Główny cel programu przewiduje rozwijanie zainteresowań uczniów poprzez promowanie i wspieranie rozwoju czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży, w tym zakup nowości wydawniczych.

Prace nad realizacją projektu zostały już rozpoczęte. Za otrzymane z programu pieniądze księgozbiór biblioteki szkolnej wzbogaci się o nowe pozycje wskazane przez uczniów, rodziców i nauczycieli w przeprowadzonej ankiecie.

Należy pamiętać, że w celu kształtowania postaw uczniów bardzo istotne znaczenie ma również dobrze wyposażona biblioteka szkolna,

w której zasobach znajdują się nie tylko lektury szkolne ale także utwory, którymi uczniowie będą zainteresowani. Kontakt z książką dostarcza młodemu czytelnikowi właściwych wzorców pisania i mówienia, pozwala poznawać nowe słownictwo i formy gramatyczne. Wpływa również na rozwój wyobraźni, łączy się integralnie z rozwojem myślenia. Wyrabia dobre nawyki, wspomagając cierpliwość, zrozumienie ludzi, świata, ale przede wszystkim siebie.

Wychodząc naprzeciw potrzebom uczniów i realizując założenia programu, biblioteka przygotowała również wiele atrakcyjnych imprez czytelniczych, a wśród nich: projekty edukacyjne, akcje, konkursy, spotkania i uroczystości popularyzujące czytelnictwo, rozwijające u dziecka zainteresowania oraz kształtujące u niego nawyk czytania.

Anna Miłek

PROJEKTY ETWINNING

Uczniowie SP w Kuninie (fot. arch. szkoły)

„Z eTwinning przekraczamy granicę naszego kraju” – pod tym hasłem uczniowie Szkoły Podstawowej w Kuninie pod opieką pani Marty Kucińskiej realizowali projekty międzynarodowe. Dzięki platformie eTwinning, która promuje współpracę szkół z wykorzystaniem technologii informacyjno-komunikacyjnych uczniowie współpracowali ze szkołami partnerskimi z Irlandii, Rumunii, Włoch, Niemiec,

Hiszpanii, Czech, Portugalii, Francji i Albanii.

W pierwszym projekcie poświęconym tematyce bożonarodzeniowej, uczniowie przygotowywali ręcznie robione kartki świąteczne oraz ozdoby choinkowe, które zostały wysłane do szkół partnerskich. W ramach współpracy nasi uczniowie również otrzymali blisko 100 kart z życzeniami bożonarodzeniowymi, które można było podziwiać na szkolnym korytarzu. Kolejny etap projektu zakładał nagranie świątecznej piosenki w wersji dwujęzycznej. Uczniowie przygotowali również szczegółowe opisy tradycyjnych, wigilijnych dań charakterystycznych dla Polski wraz z dokumentacją fotograficzną. Wszystkie otrzymane materiały i informacje sukcesywnie zamieszczane przez szkoły partnerskie na platformie eTwinning umożliwiły uczniom zapoznanie się z tradycjami panującymi w różnych krajach.

Drugi projekt, był poświęcony obchodom

Dnia Unii Europejskiej. Uczniowie mieli możliwość nawiązania znajomości z nastolatkami poprzez udzielanie się na specjalnie stworzonym forum europejskim. Uczniowie nagrali film przedstawiający naszą szkołę, przygotowywali prezentacje multimedialne promujące najpiękniejsze miejsca w Polsce oraz projektowali plakaty uwzględniające najważniejsze informacje dotyczące Unii Europejskiej. Na zakończenie projektu wszyscy rozwiązywali quizy tematyczne.

Dzięki zaangażowaniu, pomysłowości i kreatywności uczniów każdy z założonych etapów dwóch projektów został w pełni zrealizowany, a w myślach już rodzą się pomysły na kolejne w przyszłym roku szkolnym.

Do współpracy w ramach projektów eTwinning włączyli się również uczniowie kl. I pod opieką wychowawczynie p. Doroty Kubiak, którzy wzięli udział w projekcie z okazji Narodowego Dnia Języka Ojczystego. Pierwszoklasiści wykonali siedem zadań, które miały na celu podkreślenie bogactwa i piękna języka polskiego, rozwijanie umiejętności czytania i pisania.

Marta Kucińska

AKTYWNA TABLICA W KUNINIE – PODSUMOWANIE DZIAŁAŃ

Uczniowie SP w Kuninie podczas lekcji z wykorzystaniem tablicy (fot. arch. szkoły)

Rozwijanie kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie stosowania technologii informacyjno-komunikacyjnych (TIK) w edukacji oraz rozwijanie szkolnej infrastruktury to kluczowe działania sprzyjające osiągnięciu sukcesu edukacyjnego uczniów. Zgodnie też z dokumentem Europa 2020 strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu, zwiększenie roli wiedzy i innowacji jest uważane za siłę napędową przyszłego rozwoju i podstawę budowania przewag konkurencyjnych Unii Europejskiej na rynkach

światowych. Przygotowywanie dzieci i młodzieży do korzystania z TIK rozszerza ich możliwości funkcjonowania w późniejszym życiu społeczno-zawodowym.

Stosownie do założeń Strategii na Rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju, jednym ze sposobów zapewnienia wysokiej jakości edukacji jest praca nauczyciela i ucznia przy wykorzystaniu możliwości, jakie dają obecnie TIK. Opanowanie ich jest niezbędne do funkcjonowania i pracy w społeczeństwie informacyjnym. Stawia to przed szkołami wyzwanie stworzenia uczniom warunków do wyszukiwania, przetwarzania i efektywnego korzystania z dostępnych informacji.

By zapewnić wysoką jakość edukacji oraz powszechną dostępność narzędzi technologii cyfrowych, Szkoła Podstawowa w Kuninie jako pierwsza z terenu gminy Goworowo przystąpiła w 2017 roku do Rządowego programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych – „Aktywna tablica”. Obecnie, czyli w czerwcu 2018 roku, podsumowujemy swoje działania. Dzięki udziałowi w programie szkoła została wyposażona w dwie tablice interaktywne wraz z projektorami (ultrakrótkoogniskowym i krótkoogniskowym), oprogramowaniem i głośnikami. Całość sfinansowana została w 80% ze środków zabezpieczonych na ten cel w programie rządowym, a 20% pochodziło z budżetu Gminy Goworowo.

Udział w programie to także szereg podjętych przez szkołę działań,

których koordynacją zajmowała się p. Dorota Kubiak – wyznaczony przez dyrektora „e-koordynator”. Opracowano m.in. Plan współpracy międzyszkolnej sieci Aktywna tablica, do której przyłączyła się Szkoła Podstawowa im. ks. Jana Twardowskiego w Starym Bosewie. Wspólnie z przewodniczącymi zespołów samokształceniowych p. Sylwią Ziębą i p. Anną Karamuz opracowano Plan pracy zespołów samokształceniowych oraz ustalono zasady prowadzenia lekcji tak, aby każda klasa miała możliwość przeprowadzenia średnio 5 godzin zajęć edukacyjnych w każdym tygodniu nauki z wykorzystaniem tablic multimedialnych. Wszyscy nauczyciele zostali przeszkoleni w zakresie obsługi i wykorzystywania możliwości tablicy interaktywnej w nauczaniu.

E-koordynator uczestniczyła w szkoleniach stacjonarnych oraz online dotyczących programowania i wykorzystania TIK w edukacji. Dołączyła również do grupy na Facebooku „Aktywna tablica”, liczącej obecnie prawie 2000 członków, wymieniających się wiedzą, umiejęt-

nościami, materiałami, scenariuszami, szkoleniami, itp. Dzieci klasy pierwszej wraz z wychowawczynią przystąpiły do programu „Uczymy Dzieci Programować” pod patronatem firmy Edu-Sense, oraz „Technologie z klasą” pod patronatem Ministerstwa Edukacji Narodowej i Fundacji Uniwersytet Dzieci.

W ramach uczestnictwa w międzyszkolnej sieci współpracy odbywały się również spotkania, podczas których nauczyciele mogli wymienić się dobrymi praktykami oraz wiedzą.

W opinii nauczycieli i uczniów uczestnictwo w programie „Aktywna tablica” wywarło bardzo pozytywny wpływ m.in. na koncentrację, współpracę między uczniami, poziom zaangażowania w lekcje, przybliżyło ucznia do omawianych zagadnień, nadało nową jakość nauczaniu.

Paweł Jagielski

POLSKA – MOJA OJCZYZNA

Treści z zakresu wychowania patriotycznego są ważnym elementem podstawy programowej i mogą być realizowane w ramach różnych zajęć szkolnych, przy wykorzystaniu różnorodnych metod i form nauczania. Rolą szkoły jest wzmacnianie poczucia tożsamości narodowej, przywiązania do historii i tradycji. Nauczyciele i wychowawcy kształtują w młodych ludziach szacunek wobec języka ojczystego, polskiej kultury i historii.

W ramach „Roku dla Niepodległej” Szkoła Podstawowa w Kuninie i Gminna Biblioteka Publiczna w Goworowie – filia w Kuninie aktywnie włączyły się w uczczenie setnej rocznicy niepodległości Polski i 25 kwietnia 2018 roku zorganizowały Gminny konkurs czytelnictwa – plastyczny „Polska – moja Ojczyzna”.

Konkurs był przeznaczony dla uczniów klas czwartych z terenu gmi-

ny Goworowo i składał się z dwóch etapów czytelnictwa i plastycznego. W części pierwszej uczestnicy pisali test ze znajomości treści tekstów Jerzego Ficowskiego - O ptakach i Ojczyźnie, Władysława Bełzy - Katechizm dziecka polskiego, legend Wandy Chotomskiej – O Lechu, Czechu i Rusie i Wars i Sawa.

W części drugiej uczniowie wykonali dowolną techniką ilustrację do wylosowanego fragmentu legendy „O Lechu, Czechu i Rusie”.

15 uczestników konkursu świetnie poradziło sobie z zadaniami. Niezłe rozwiązywali test i ciekawie wykonali pracę plastyczną. Najlepszymi ilustratorami i znawcami podanej literatury zostali: Gabriela Piskorek ze SP w Kuninie, która zajęła I miejsce, Szymon Dmochowski ze SP w Goworowie – II miejsce, Natalia Plotzke ze SP w Pasiekach – III miejsce.

Bożena Sotomska

XIV GMINNY FESTIWAL PIOSENKI UCZNIOWSKIEJ

Gminny festiwal piosenki w Pasiekach (fot. A. Ruszczyk)

Ludzki głos to najdoskonalszy instrument. Nie jest istotne jak śpiewasz – dźwięcznie jak skowronek, czy gardłowo jak sójka. Po prostu przywołaj w myśli ulubioną piosenkę, weź oddech, otwórz usta i zacznij! Cytując św. Augustyna, „Śpiewajcie głosem, śpiewajcie sercem, śpiewajcie ustami, śpiewajcie swoim życiem”.

integracja społeczności lokalnej poprzez wspólną zabawę.

Do konkursu przystąpiło 19 uczestników ze szkół w Goworowie, Szczawinie i Pasiekach. Jak co roku nagrody dla laureatów konkursu ufundowała Gminna Biblioteka Publiczna

Szkoła Podstawowa w Pasiekach od wielu lat stosuje się do tej zasady organizując corocznie konkursy piosenki. W tym roku odbył się już XXVIII Szkolny Festiwal Piosenki, 21.03.2018 r. odbył się natomiast już XIV Gminny Festiwal Piosenki Uczniowskiej. Celem konkursu była popularyzacja śpiewania wśród uczniów, rozwój umiejętności i prezentacja talentów, integracja społeczności lokalnej poprzez wspól-

w Goworowie. W tym roku także inne instytucje przekazały nagrody dla uczestników konkursu. Departament Kultury, Promocji i Turystyki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Mazowieckiego w Warszawie przekazał na ten cel plecaki, gry edukacyjne oraz książki, Fundacja PZU – płyty, pendrivey i inne gadżety, a wydawnictwo Nowa Era – torby na laptopy. Organizacją konkursu oraz współpracą z instytucjami wspierającymi zajmował się Mariusz Fidelis, a oprawę plastyczną opracowała Elżbieta Kuczyńska.

W tym roku komisja przyznała następujące miejsca.

Kategoria 0-I: Aleksandra Sówka, Karolina Kulkulka, Anna Kulesza.

Kategoria II-III: Klaudia Orłowska, Maja Stworzyjan, Marta Dymerska.

Kategoria IV-V: Kacper Kowalski, Maja Strzałkowska, Natalia Plotzke.

Kategoria VI-VII: Natalia Krawczyk, Izabela Depta, Aleksandra Bochenek.

M. Fidelis

DORADZTWO ZAWODOWE

12 kwietnia 2018 r. uczniów Szkoły w Pasiekach odwiedziły przedstawicielki Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Warszawie, filia w Ostrołęce. Panie przeprowadziły zajęcia z wychowankami klas V – VII. W trakcie zajęć uczniowie mieli możliwość określenia swoich predyspozycji i zainteresowań, dowiedzieli się o szerokim wachlarzu możliwości zawodowych, poznali nowe zawody na rynku pracy, dzielili się wątpliwościami towarzyszącymi wyborom, dyskutowali i rozmawiali z doradcami zawodowymi. Uczniowie dowiedzieli się również, co ma wpływ na wybór szkoły oraz jakie zalety ma nauka w szkołach ponadpodstawowych.

Zaproszeni goście przygotowali dla uczniów ulotki przedstawiające

krótkie charakterystyki zawodów oraz informujące o predyspozycjach i ścieżkach edukacyjnych. Uczniowie aktywnie uczestniczyli w zajęciach, byli chętni do współpracy, dociekliwi, zadawali pytania.

Następnie odbyło się spotkanie z rodzicami, na którym wysłuchali oni ciekawych informacji na temat planowania kariery zawodowej własnej oraz swoich dzieci. Bardzo dziękujemy naszym gościom za poświęcony czas i już nie możemy doczekać się następnego spotkania.

Mamy nadzieję, że przeprowadzone zajęcia zaowocują trafnym wyborem szkoły przez naszych siódmoklasistów.

A Ruszczyk

XVII OGÓLNOPOLSKI TYDZIEŃ CZYTANIA DZIECIOM POD HASŁEM „CZYTANIE ŁĄCZY”

Tydzień czytania dzieciom SP w Pasiekach (fot. A. Ruszczyk)

Ogólnopolski Tydzień Czytania Dzieciom to coroczne święto w ramach trwającej nieprzerwanie od 2001 roku kampanii społecznej „Cała Polska czyta dzieciom”. W bieżącym roku szkolnym, 5 czerwca Szkoła Podstawowa w Pasiekach przyłączyła się do akcji, która ma na celu propagowanie codziennego czytania dzieciom. W wydarzeniu zorganizowanym przez bibliotekę szkolną wzięli udział przedstawiciele Urzędu Gminy w Goworowie – Wójt Małgorzata Maria Kulesza oraz Sekretarz Gminy - Antoni Mulawka.

W związku z obchodzonym Rokiem Niepodległości postawiliśmy

na tematykę ojczyzny i patriotyzmu. Wójt przybliżyła najmłodszym „Legendę o Piaście Kołodziejcu”, natomiast Sekretarz, wspólnie z dyrektorem szkoły Adamem Grabowskim, wprowadzili starszych uczniów w świat II wojny światowej i przybliżyli losy młodych bohaterów, którzy jeszcze niedawno marzyli o dalekich podróżach i mieli piękne plany na przyszłość, ale zostali zmuszeni do życia w wyjątkowo trudnej rzeczywistości.

Lecz zaklinam – niech żywi nie tracą nadziei
I przed narodem niosą oświaty kaganiec;
A kiedy trzeba, na śmierć idą po kolei,
Jak kamienie przez Boga rzucone na szaniec.

Juliusz Słowacki, Testament mój

„Zośka, Rudy, Alek i Andrzej Morro to postacie, które przez całe moje życie będą wskazywać mi drogę. Ich krótkie, ale jakże piękne życiorysy – to dla mnie wzór postępowania, a wypracowane z nich wartości, poczawszy od codziennej pracowitości, sumienności i pogodnego uśmiechu, do braterstwa, bohaterstwa czy przede wszystkim gorącego umiłowania Ojczyzny, stały się moimi ideałami. To dzięki nim poczułam się dumna, że jestem Polką, Ich rodaczką, że Matką nam – ta sama ziemia, Polska”.

Agnieszka Bryś

Myszę, że pod tą refleksją może podpisać się każdy młody Polak – patriota. Tak jak bohaterom książki powinny nam przyświecać wartości takie jak miłość do Ojczyzny, przyjaźń i honor.

A. Ruszczyk

FESTYN W PASIEKACH

Uczestnicy biegu (fot. A. Ruszczyk)

26 maja w szkole w Pasiekach odbył się festyn. Celem imprezy było zintegrowanie rodziców, dzieci, młodzieży i pracowników szkoły i włączenie wszystkich uczestników do wspólnej zabawy. Mimo że od rana pogoda była kapryśna, dopisały dzieci i ich rodziny. W czasie imprezy można było wziąć udział w różnych konkurencjach sportowych, zespołowych i indywidualnych. Na boisku szkolnym rozgrywały się mecze

siatkówki i koszykówki. Dzieci rywalizowały o tytuł KRÓLA KOSZA i KRÓLA STRZELCÓW. Na uczestników festynu czekało wiele innych atrakcji: Bieg ku Niepodległości zorganizowany po raz pierwszy, gry i zabawy przygotowane i prowadzone min. przez nauczycieli oraz animatorów z Gminnego Ośrodka Kultury Sportu i Rekreacji w Goworowie, konkursy, konkurencje sportowe dla najmłodszych, oraz aerobik przy muzyce zespołu Marzenie.

Dzieciom podobał się kącik kosmetyczny, oblegany przez cały czas trwania festynu, w którym można było pomalować swoją buzię w różne ciekawe wzory, kącik zdjęciowy, w którym dzieci robiły zdjęcia w bajkowych fotoplanszach. Uczestnicy festynu mogli także sprawdzić, co znajduje się w policyjnym i strażackim pojeździe.

Ci, których interesuje sztuka, wykonywali prace plastyczne o tematyce patriotycznej. Nikt się nie nudził. Chętni próbowali z długich balonów stworzyć kształty różnych zwierząt. W czasie festynu jego uczestnicy mogli też wziąć udział w loterii fantowej.

Na wszystkich czekało wiele pyszności: świeże soki i koktajle, ciasta i ciasteczka, lody i inne słodkości. Można było także zjeść smaczną kiełbasę z grilla, wszyscy uczestnicy świetnie się bawili.

A. Ruszczyk

GMINNY KONKURS RECYTATORSKI POEZJI PATRIOTYCZNEJ

„Ziemia ojczysta, ziemia jasna,
nie będę powalonym drzewem.
Codziennie mocniej w ciebie wrastam
radością, smutkiem, dumą, gniewem”.

W. Szyborska

8 maja 2018 r. w Szkole Podstawowej w Pasiekach odbył się Gminny Konkurs Recytatorski Poezji Patriotycznej pod hasłem „Myśląc Ojczyzna...”. Konkurs wpisuje się w uroczyste obchody „Roku dla Niepodległej” i radosnego świętowania stulecia odzyskania przez Polskę niepodległości. Konkurs był także okazją do kształtowania uczuć patriotycznych, upowszechniania polskiej tradycji narodowej, wzmocnienia identyfikacji z miejscem pochodzenia i jego dziedzictwem kulturowym oraz do wspierania wychowania patriotycznego naszego młodego pokolenia.

Uroczystego rozpoczęcia konkursu dokonał dyrektor szkoły Adam Grabowski. Następnie uczniowie kl. IV - VII z terenu gminy Goworowo przystąpili do słownej rywalizacji, recytując wybrany utwór o tematyce patriotycznej.

Uczniowie występowali w następujących kategoriach wiekowych: Kategoria I – uczniowie klas IV – V, Kategoria II – uczniowie klas VI – VII. Prezentowane utwory oceniane były pod względem następujących kryteriów: dobór repertuaru, opanowanie pamięciowe tekstu, interpretacja tekstu i ogólne wrażenie artystyczne. Poziom tegorocznego konkursu był wysoki. Wszyscy uczestnicy wspaniale zaprezentowali swoje recytatorskie umiejętności, co zostało docenione przez Jury. Zwycięzcy poszczególnych kategorii:

Kategoria kl. IV-V:

I miejsce – Aleksandra Dobkowska – SP Goworowo,

rowo,

II miejsce – Jakub Krawczyk – SP Pasieki,

III miejsce – Emilia Ciepierska – SP Goworowo.
Wyróżnienie – Weronika Wujakowska – SP Kunin

Kategoria kl. VI-VII:

I miejsce – Natalia Krawczyk – SP Pasieki,

II miejsce – Aleksandra Wójcik – SP Kunin,

III miejsce – Hubert Szablowski – SP Kunin,

Wyróżnienie – Hubert Kraska – SP Pasieki.

Konkurs był zorganizowany przez Szkołę Podstawową w Pasiekach, a za jego przygotowanie odpowiedzialna była nauczycielka Agnieszka Solmińska. Współorganizatorem konkursu była Gminna Biblioteka Publiczna w Goworowie.

A. Solmińska

100 LAT NIEPODLEGŁEJ

Uczniowie ZSP w Goworowie na Stadionie Narodowym w Warszawie (fot. arch. szkoły)

W szkolny program obchodów setnej rocznicy odzyskania niepodległości przez Polskę barwnie wpisala się wycieczka uczniów Zespołu Szkół Powiatowych. 30 maja 2018 roku 45 uczniów i nauczycieli zwiedziło w Warszawie Belweder, a w nim wystawę poświęconą marszałkowi Józefowi Piłsudskiemu, gdzie pracował i zmarł, historii Orderu Wojennego Virtuti Militari oraz wybranych sal historycznych. Groby żołnierzy Bitwy Warszawskiej z 1920 r., która decydująco wpłynęła na losy Europy, odwiedziliśmy na wojskowych Powązkach. Zapaliliśmy znicze przy pomnikach powstańców listopadowych i styczniowych, żołnierzy I i II wojny światowej, konspiratorów ruchu oporu i powstańców warszawskich. Byliśmy przy grobach polityków, działaczy i artystów, którzy w mniejszym lub większym stopniu wpłynęli na kształt życia wielu pokoleń Polaków w minionym stuleciu. Jednym z nich był grobowiec Marka Kotańskiego, który tak wiele uczynił dla bezdomnych i uzależnionych. Był m.in. założycielem Monaru w Lipiance.

DZIEŃ OTWARTY W ZSP W GOWOROWIE

Dzień otwarty w ZSP w Goworowie (fot.M. Kozon)

9 maja ZSP w Goworowie zaprosił tegorocznych absolwentów gimnazjów na Dzień Otwarty. Przybyłych gości witał dyrektor szkoły p. Janusz Frydryk. Rolę gospodarzy pełnili uczniowie naszej szkoły, w szczególności przedstawiciele Samorządu Uczniowskiego, a także nauczyciele poszczególnych przedmiotów. Na spotkanie z gimnazjalistami przygotowano turniej międzyklasowy „Kocham Cię, Szkoło”, który wywołał dużo radości na twarzach zgromadzonych. Goście obejrzeli także prezentację multimedialną przedstawiającą najciekawsze działania podejmowane i realizowane przez uczniów ZSP oraz nauczycieli, osiągnięcia naukowe i sportowe oraz krótką historię szkoły.

Gościem specjalnym tego dnia był absolwent szkoły p. Jakub Frydryk, obecnie prezes Stowarzyszenia Mazowieckie Inicjatywy Społeczne, przedsiębiorca, bankowiec oraz lider ruchu społecznego Bezpartyjne Miasto, który wspominał chwile spędzone w szkole, podkreślił jej atuty i dodał, że tak naprawdę wszystko, czego młodzi ludzie w tej chwili potrzebują, mają na miejscu i nie muszą daleko szukać.

Chwila zadumy nad grobem Kazimierza Deyny wprowadziła nas w świat sportowych emocji. Na miejscu dawnego stadionu 10-lecia, potem Jarmarku „Europa” wyrósł wspaniały obiekt sportowy, gdzie odbywają się najważniejsze masowe imprezy kulturalne, naukowe i sportowe. Spacer trasą „Piłkarskie emocje” Stadionu Narodowego PGE dał nam wyobrażenie o jego skomplikowanej konstrukcji, wielkości, znaczeniu, trochę o widza i zawodnika. Było to wspaniałe przygotowanie do przeżyć, jakie towarzyszyć będzie nam w czasie Mundialu. Przed niektórymi otworzyła się możliwość ekscytującego spędzania czasu z dala od nudy, sztucznego wypełniacza życia, jakimi są używki. Za niewielkie pieniądze można zostać kibicem (nie kibolem) i być uczestnikiem zorganizowanego życia wypełnionego wspólnotą przeżyć sportowych.

„Wyobraź sobie, że całkowicie gaśnie światło... Niewidzialna Wystawa to wyjątkowa interaktywna podróż w niewidzialny świat, podczas której będziesz mógł wypróbować, jak radzić sobie w codziennych sytuacjach bez pomocy wzroku – wyłącznie za pomocą zmysłu słuchu, dotyku, węchu... Na wystawie przewodnicy – osoby niewidome lub niedowidzące – poprowadzą Cię w podróż, która zmieni Twoje życie.” - tak rozpoczęła się nasza przygoda z nieznanym. Niewidzialna Wystawa zbliżyła do siebie perspektywy doświadczania jednego świata – osób widzących i niewidomych. Pod opieką niewidomych przewodników odwiedziliśmy specjalnie wyposażone i całkiem wyciemnione pomieszczenia. Doświadczaliśmy, jak poruszać się w miejskim zgiełku, jak zapłacić za kawę w barze, jak poruszać się po mieszkaniu i ulicy w całkowitych ciemnościach. W pierwszej chwili po wyjściu z wystawy nasuwa się myśl: ja nie poradziłabym sobie będąc niewidomą, ale później narodziła się empatia wobec osób dotkniętych tą niesprawnością.

Barbara Gołębiwska

Młodzież zapoznała się także z ofertą edukacyjną na rok szkolny 2018/2019:

1. Szkoły dla młodzieży:

- Technikum w zawodach (4 lata):

technik agrobiznesu

Kwalifikacje: RL.03 Prowadzenie produkcji rolniczej

RL.07 Organizacja i prowadzenie przedsiębiorstwa w agrobiznesie
technik handlowiec

Kwalifikacje: AU.20 Prowadzenie sprzedaży

AU.25 Prowadzenie działalności handlowej

- Liceum Ogólnokształcące (3 lata)

- Branżowa szkoła I stopnia (3 lata) - dawna Zasadnicza Szkoła Zawodowa (oddział wielozawodowy)

2. Szkoły dla dorosłych:

- Liceum Ogólnokształcące (3 lata) - szkoła na podbudowie gimnazjum.

Absolwenci Zasadniczej Szkoły Zawodowej przyjmowani są bezpośrednio do klasy drugiej. Kształcenie odbywa się w systemie zaocznym.

Kwalifikacyjne Kursy Zawodowe:

A.18 – prowadzenie sprzedaży

A.22 – prowadzenie działalności handlowej

R.03 – produkcja rolnicza

R.06 – organizacja i prowadzenie przedsiębiorstwa w agrobiznesie.

Przybyli goście mieli okazję zwiedzić zakątki szkoły, obejrzeć sale lekcyjne, porozmawiać ze starszymi koleżankami i kolegami, pracownikami szkoły oraz odbyć próbną jazdę samochodem, która cieszyła się ogromnym zainteresowaniem.

Było nam bardzo miło gościć w progach naszej szkoły uczniów klas gimnazjalnych i ich opiekunów. Pragniemy gorąco podziękować za zainteresowanie i mamy wielką nadzieję, że atmosfera panująca w Zespole Szkół Powiatowych w Goworowie ułatwi podjęcie decyzji o wyborze szkoły ponadgimnazjalnej i że spotkamy się ponownie we wrześniu.

Agnieszka Dzielak

RODZINĘ W SWOIM SERCU NOŚ...

Dzień Rodziny w ZSP (fot. E. Zyskowska)

- to myśl przewodnia towarzysząca uroczystości zorganizowanej w Zespole Szkół Powiatowych w Goworowie 25.05.2018 r. Idea, jaka przyświecała zorganizowaniu tego wydarzenia, to podkreślenie, jak ważną rolę odgrywa rodzina w życiu każdego człowieka. Młodzież z ZSP w Goworowie wzruszyła do łez nie tylko przepięknymi piosenkami dla rodziców, podziękowaniami dla nich, ale też dając popis umiejętności aktorskich w przedstawieniu: „15 minut z życia rodziny”. Autorami byli młodzi ludzie uczęszczający do naszej szkoły. Pokazali rodzi-

com, jak są dla nich ważni. „Dziecko pójdzie nie za radami rodziców, ale za ich przykładem” – to słowa jednego z młodych aktorów.

Młodzież udowodniła, że nasza szkoła to też jedna wielka rodzina. Podkreśliła, iż wychowawcy, nauczyciele, dyrekcja pełnią w ich życiu rolę równie ważną jak rodzice.

Na koniec pozwolę sobie zacytować słowa piosenki zaśpiewanej przez młodzież dedykując ją wszystkim cudownym rodzicom:

*„Za każdy dzień, gdy czuję w sobie, że coś znaczą ja,
Za piękno naszych wspomnień - chcę dziś podziękować wam.
Za każdy dzień, za miłość i czas, w którym odnaleźliśmy nasz sens
Za radość i chleb, za piękno i tży chcemy dziś podziękować wam.
Gdy czuję, że to wszystko wokół nagle traci sens,
źródeł nie ma, ja wciąż wracam, czerpać z waszych serc
i piękno nie znaczy nic, dopóki z góry płynie treść,
dlatego chcemy od Was życia ciągle uczyć się.”*

...a młodzieży gratulujemy i dziękujemy...

Grażyna Nowak

SZKOLNI MISTRZOWIE PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

10 czerwca 2018 roku podczas Goworowskich Targów Przedsiębiorczości rozstrzygnięty został, ogłoszony przez wójta gminy Goworowo oraz GOKSiR w Goworowie, konkurs „Uczniowski pomysł na biznes”. Na konkurs wpłynęło 6 prac. Oceniana była oryginalność pomysłu, innowacyjność planowanej działalności gospodarczej oraz rzeczywista możliwość realizacji danego przedsięwzięcia w lokalnym środowisku gospodarczym. Znakomicie spisali się uczniowie Zespołu Szkół Powiatowych: Kamila Pietras („Park linowy?”) i Radosław Gnys („Paintball - sport dla każdego”) z kl. I TA, którzy zajęli ex aequo I miejsce w tym konkursie. Opiekunką uczniów była p. Grażyna Nowak. Nasze dziewczęta: Katarzyna Cieślak, Paulina Garlińska i Aleksandra Radecka nagrodzone zostały za udział w konkursie. Wszystkim serdecznie gratulujemy.

Agnieszka Dziełak

Nagrodzeni uczestnicy konkursu (fot. arch. szkoły)

POŻEGNANIE ABSOLWENTÓW ZSP W GOWOROWIE

Uroczystość zakończenia roku szkolnego w ZSP (fot. arch. szkoły)

27.04.2018 r. w naszej szkole odbyła się wspaniała uroczystość, którą przygotowała kl. III Technikum wraz z wychowawczynią Grażyną Wicpolską. Na uroczystym apelu pożegnano tegorocznych absolwentów, czyli uczniów Technikum oraz słuchaczy Liceum Ogólnokształcącego dla Dorosłych. Tegoroczni maturzyści z rąk dyrektora szkoły oraz swoich wychowawczyń odebrali świadectwa ukończenia szkoły, które pozwolą im w maju przystąpić do egzaminu dojrzałości. Apel uświetnili swoją obecnością: wicestarosta Powiatu Ostrołęckiego Krzysztof Parzychowski, radny powiatu Antoni Mulawka, wójt gminy Goworowo Małgorzata Kulesza oraz niezawodni przyjaciele szkoły, emerytowani lotnicy ze Stowarzyszenia Lotników Polskich oraz wyjątkowo licznie zgromadzeni rodzice.

Rozdano wiele nagród książkowych oraz rzeczowych. W tym roku najważniejszą nagrodę, ufundowaną przez Starostwo Powiatu Ostrołę-

kiego dla najlepszego absolwenta, zdobyła Jola Skierkowska. Ona też dostała piękną statuetkę lotnika oraz pamiątkowy puchar od lotników, którzy co roku honorują w ten sposób najlepszego absolwenta naszej szkoły. Jola dostała też nagrody książkowe od Rady Rodziców za wyniki w nauce i sporcie.

Tego dnia nagrody z rąk przedstawiciela KRUS odebrali także uczniowie biorący udział w etapie centralnym X Ogólnopolskiego Konkursu Wiedzy o Ergonomii i Bezpieczeństwie w Rolnictwie, który odbył się w Warszawie.

Kilka dni wcześniej, 23 kwietnia, obchodzony był Światowy Dzień Książki i Praw Autorskich. Z tej okazji na całym świecie podejmowane są różne inicjatywy, które służą promocji czytelnictwa oraz ochrony praw autorskich i własności intelektualnej. Także w naszej szkole włączyliśmy się w świętowanie tego dnia obdarowując trzechsetnego czytelnika naszej biblioteki dyplomem i nagrodą książkową. W tym roku wyróżniony został Daniel Walczak z kl. II T.

Nagród było w tym roku wyjątkowo dużo. Większość absolwentów wychodziła z apelu nie tylko ze świadectwem w rękę ale i z upominkami. Po części oficjalnej, młodzi artyści z klasy trzeciej, przedstawili bardzo ciekawy montaż słowno-muzyczny, udzielając starszym kolegom wielu rad na dorosłe życie i umilając im rozstanie ze szkołą pięknymi piosenkami. Ostatnie słowo należało jednak do kończących, którzy podziękowali swoim nauczycielom oraz innym pracownikom placówki za wspólnie spędzone lata, za trud wychowawczy oraz wiedzę, którą wynieśli ze szkoły. Były piękne kwiaty, a także kilka łez na pożegnanie. Obydwie klasy na ręce dyrektora złożyły tablice, które mają być pamiątką po ich pobycie w szkole.

Zofia A. Kordasz, Agnieszka Dziełak

V POWIATOWA SPARTAKIADA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Uczestnicy Spartakiady (fot. arch. GOPS Goworowo)

16 czerwca już po raz piąty niepełnosprawni z powiatu ostrołęckiego spotkali się w Goworowie by uczestniczyć w Powiatowej Spartakiadzie Osób Niepełnosprawnych „Dzień Radości – Wszyscy Razem”. Około 100 zawodników na boiskach Orlik rywalizowało w sześciu konkurencjach sportowo – rekreacyjnych (bieg na 60m., rzuty do kosza, strzały na bramkę, slalom z toceniem piłki koszykowej ręką, hokej – strzały na bramkę, rzuty piłeczkami do kręgu).

GOWOROWSKIE TARGI PRZEDSIĘBIORCZOŚCI

(fot. arch. GOKSiR Goworowo)

10 czerwca odbyły się po raz kolejny Goworowskie Targi Przedsiębiorczości. Na placu zaprezentowały się instytucje, przedsiębiorcy i stowarzyszenia tj:

- Wojskowa Komenda Uzuppełnień w Ostrołęce
- Urząd Skarbowy w Ostrołęce
- Wojewódzki Urząd Pracy
- Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego
- Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych
- Zespół Szkół Powiatowych w Goworowie
- Lokalna Grupa Działania „Zaścianek Mazowski”
- Firma Kosmetyczna Avon
- Jaw-Pol Jan Wachowski
- FHU „Kamex” Kamil Brzozowski
- Hydraulik „Hydro-Monter” Ostrołęka

DZIEŃ RODZINY

Środowiskowy Dom Samopomocy w Czarnowie z przyjemnością celebrował ten szczególny dzień, jakim jest czwartek 21 czerwca 2018 r. – Dzień Rodziny. Z tej okazji podopieczni ŚDS w Czarnowie pod opieką Pani Katarzyny Staszczuk przygotowali i zaprezentowali niebanalny program artystyczny przygotowany specjalnie na tę uroczystość. W wykonaniu naszych Uczestników usłyszeć mogliśmy wspaniałe przeboje sprzed lat. Nie zabrakło również

Jak zawsze nie zawiodła nas pogoda. W ten gorący, letni dzień przed słońcem chroniły nas parasole użyczone przez Restaurację Relax z Goworowa. Siły zużyte na wykonywanie zadań sportowych zawodnicy mogli zregenerować posilając się słodkościami , które dostarczyła nam hojnie cukiernia pana Jacka Romanowskiego.

Po skończonych zmaganiach sportowych uczestnicy udali się na zasłużony obiad, który sfinansowało po części Starostwo Powiatowe w Ostrołęce i po części Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Goworowie.

Na zakończenie nastąpiło rozdanie medali dla najlepszych zawodników, statuetek dla grup, które przyjechały z zaprzyjaźnionych gmin i nagród rzeczowych dla wszystkich biorących udział w zawodach. Nagrody zakupiono z funduszy Starostwa Powiatowego w Ostrołęce.

Na to by Spartakiada mogła się odbyć w tak wspaniałej formie złożyło się zaangażowanie i praca wielu ludzi . Przed wszystkim działaczy Stowarzyszenia, ale nie tylko. Zarówno pracownicy GOKSiR jak i pracownicy GOPS, ŚDS oraz Szkoły Podstawowej nie szczędzili trudu, by niepełnosprawni mogli mieć swoją imprezę. Liczna grupa wolontariuszy swoją pracą sprawiła, że wszystko przebiegało sprawnie, panował ład i porządek.

W imieniu osób niepełnosprawnych i ich rodzin składamy wszystkim gorące podziękowania.

Magdalena Dudziec

- Koło Gospodyń Wiejskich z Lipianki
- Koło Gospodyń Wiejskich „Dziewczyny jak Maliny” z Brzeźna
- Szkoła Językowa „Early Stage”
- Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi „Sąsiad”

Wójt Gminy Goworowo, Małgorzata Maria Kulesza wręczyła nagrody właścicielom firm, za ich zaangażowanie w rozwój lokalnej przedsiębiorczości.

Podczas Targów ogłoszono wyniki konkursu „Uczniowski Pomysł na Biznes”. Był on skierowany do uczniów gimnazjów i szkół średnich. Jego celem było stworzenie przez młodzież pomysłów na lokalny biznes. Uczestnicy musieli przygotować projekt firmy, opisać produkt lub usługę, którą będą proponować klientom, przedstawić jaką potrzebę mają one zaspokoić. Ważnym elementem, na który należało zwrócić uwagę przy przygotowywaniu projektu była innowacyjność. Uczniowie musieli także zwrócić uwagę na rynek i konkurencję w danej działalności z perspektywy mieszkańców gminy Goworowo. Wpłynęło 6 prac. Komisja, której przewodniczył Michał Kaczmarczyk, przedsiębiorca z gminy Goworowo nie mogła wybrać jednego laureata, ponieważ dwie prace wyróżniły się na tle pozostałych wysokim poziomem zaangażowania w ich przygotowaniu, szczegółowością, w związku z tym wyłoniła dwóch zwycięzców, którymi zostali ex aequo: Radosław Gnys „Paintball-sport dla każdego” oraz Kamila Pietras „Park linowy?”. Pozostali uczestnicy otrzymali nagrody za udział w konkursie: (Aleksandra Radecka, Dawid Greloch, Paulina Garlińska, Katarzyna Cieślak).

Przez cały dzień dzieci mogły korzystać z bezpłatnych atrakcji, które organizatorzy przygotowali z myślą o nich : dmuchane zjeżdźalnie, basen z piłkami. O godz. 15.30 odbyły się zabawy i konkursy, które poprowadził Pan Sprężynka z Agencji Artystycznej Bąbel Ziombel.

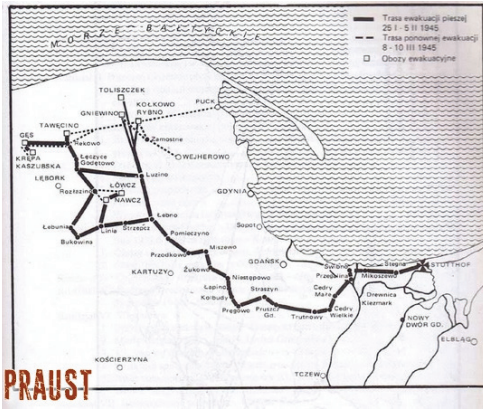
Agata Majk

prezentów dla rodziców od ich pociech, jak również prezentów dla naszych Uczestników. Pogoda w tym dniu dopisała, toteż nie obyło się bez grilla na świeżym powietrzu. Występy artystyczne zakończyły się chwilą refleksji nad tym, jak ważna jest rodzina w naszym życiu.

Pamiętajmy o tym, że rodzina to całość, która stanowi coś więcej niż tylko sumę jej członków.

Magdalena Dudziec

WOJENNE LOSY MIESZKAŃCA GIERWAT (CZ. 2)

Mapa ewakuacji obozu Stutthof

źródło: <https://praustr.wordpress.com/category/marsz-smierci-sztutowo-stutthof/>

Po dotarciu do obozu w miejscowości Stutthof, przez 3 miesiące więźniowie przebywali na kwarantannie bez możliwości kontaktów ze światem zewnętrznym. W tym czasie wdrażano ich do obozowego życia i dyscypliny. Po tym okresie więźniowie otrzymali skrawki papieru, na których mogli napisać kopię ołówkiem dwie linijki w języku niemieckim. Wystarczyło to jednak, by rodzina pana Mieczysława Dobkowskiego wiedziała, że żyje i gdzie się znajduje. Pan Mieczysław ze szczegółami pamięta, jak wyglądało obozowe życie, jakie było położenie obozu i panujące w nim warunki. Wspomina widok wycieńczonych więźniów w pasiakach i drewniakach na nogach. Pomyślał wówczas, że tu na pewno zginie. Mimo zbliżającego się frontu obóz rozbudowywano o część warsztatu, gdzie prowadzono produkcję na potrzeby wojska. Spotkał więźnia sprząającego baraki, który powiedział mu „Jeśli masz jakiś zawód, to zgłoś w czasie spisania danych, bo inaczej zginiesz”. Pan Mieczysław podał, że jest tokarzem, ale okazało się, że w obozie nie ma maszyn, na których mógłby pracować. Został skierowany do komanda, które zajmowało się naprawą i konserwacją broni przywożonej z frontu (także broni Armii Czerwonej), gdzie po naprawie trafiała ponownie. Informacja o zawodzie przydała się jednak i wkrótce został skierowany do pracy w podobozie Stocznia Gdańska, gdzie więźniowie ślusarze, mechanicy będący w dobrej kondycji fizycznej pracowali przy montażu łodzi podwodnych. Zakwaterowani byli w strzeżonym przez kilkudziesięciu esesmanów obozie należącym do stoczni na ul. Troył w rejonie Schaderuten, obecnej ul. Promowej. Ten etap pobytu w obozie trwał około trzech miesięcy. W grudniu 1944 roku na apelu przed Bożym Narodzeniem wyczytano numer obozowy pana Mieczysława i jego współwięźnia. Mieli zostać natychmiast odesłani do głównego obozu w Stutthofie. Znowu domyślali się najgorszego, wyroku śmierci. Po powrocie do obozu okazało się, że w warsztatach obozowych zainstalowano tokarki i potrzebni byli fachowcy do ich obsługi. Znajomy więzień, który pracował w biurze obozowym, powiedział, że specjalnie ściągnął ich do obozu do pracy w warsztacie. Pan Mieczysław zły na kolegę za to, że sprowadził go do obozu, udawał, że nie zna się na obsłudze tokarki z nadzieją, że zostanie odesłany do Gdańska. Niestety jako nieprzydatny do pracy w warsztacie został skierowany do komanda palącego zwłoki w piecach krematoryjnych. Praca ta polegała na zbieraniu zwłok na platformę na kolach, którą ośmiu więźniów ręcznie ciągnęło po piasku do pieców. Przy tej wycieńczającej pracy wielu z niedożywionych więźniów padało, aby już więcej nie wstać. Często byli dobijani i ich ciała wrzucano na platformę, którą przed chwilą sami ciągnęli. Obraz palonych zwłok, które w ogniu zaczynały się ruszać, do dzisiaj przesładuje pana Mieczysława. Kiedy pewnego dnia spotkał więźnia, który polecał go jako fachowca władzom obozowym, powiedział, że już wszystko sobie przypomniał i chce pracować na tokarce. Prosił go o pomoc, gdyż wiedział, że jeśli zostanie przy paleniu zwłok, to w krótkim czasie zginie. Do końca pobytu w obozie pan Mieczysław toczył według szablonu odlewy tłoków do lokomotyw. 24 stycznia 1945 roku, podczas nocnej zmiany kazano więźniom demontować silniki elektryczne od maszyn. Nazajutrz rozpoczęła się ewakuacja obozu, która z racji pochłonięcia ponad 20 tysięcy ofiar zwana jest „Marszem Śmierci”. 11 tysięcy więźniów podzielono na 9 kolumn, wydano trochę obozowej odzieży i koców, 500 g chleba, 100 g margaryny i wyruszone pieszo przy 20-stopniowym mrozie i głębokim śniegu. Ze względu na masową ucieczkę ludności cywilnej przed Armią Czerwoną, wszystkie wcześniej przygotowane drogi ewakuacji były zablokowane. Kolumny skierowano na

boczne nieodśnieżone szlaki, po których w ciągu doby pokonywano po 20 km, często maszerując także nocą. Nie przygotowano żadnych miejsc odpoczynku, nie było też wyżywienia. W takich warunkach więźniowie ubrani w pasiaki i drewniane chodaki, które okracali papierem, zaczęli masowo umierać. Ci którzy padali, byli dobijani przez eskortujących SS-manów. Zwłoki ładowano na zrobione z gałęzi prowizoryczne sanie i transportowano do najbliższej wsi, gdzie sołtysi mieli zajmować się ich pochowaniem. Szczęście nawet w tak beznadziejnej sytuacji znowu uśmiechnęło się do pana Mieczysława. Jako pracownik warsztatu był traktowany lepiej od zwykłych więźniów, lepiej żywiony i mógł wybrać ciepłe ubranie z rzeczy zabranych więźniom, którzy trafiali do obozu. Na czas marszu miał ciepłe kamasze i jesionkę bez namalowanego żółtą fosforującą farbą znaku więźnia. Ta jesionka pomogła uratować życie innego więźnia, który był mieszkańcem jednej z mijanych przez kolumnę wsi. Zamienił się z panem Mieczysławem dając mu za jesionkę lotniczą kurtkę na kożuchu. Po założeniu jesionki bez znaku, odłączył się od kolumny stając na skraju drogi i udawał, że przygląda się prowadzonym więźniom. Konwojujący kolumnę niemieccy strażnicy zapytali go, co tu robi i kim jest. Gdy odpowiedział po niemiecku, że mieszka w tej wsi, kazali mu natychmiast wracać do domu, bo inaczej dołączy do więźniów. Po raz kolejny szczęście dało o sobie znać, gdy kolega, z którym pracowali na tokarniach, powiedział: „Mietek chodź tu jest jeden Kaszub, który ma paczkę z jedzeniem, ale słabo chodzi. My mu pomożemy, a on będzie nas karmił”. Za radą kolegi zaopiekowali się starszym mężczyzną, który dzielił się z nimi jedzeniem. W ten sposób udało się przeżyć całą trójcę i dotrzeć 2 lutego 1945 roku do obozu ewakuacyjnego w miejscowości Nawcza.

Po raz kolejny szczęście dało o sobie znać, gdy kolega, z którym pracowali na tokarniach, powiedział: „Mietek chodź tu jest jeden Kaszub, który ma paczkę z jedzeniem, ale słabo chodzi. My mu pomożemy, a on będzie nas karmił”. Za radą kolegi zaopiekowali się starszym mężczyzną, który dzielił się z nimi jedzeniem. W ten sposób udało się przeżyć całą trójcę i dotrzeć 2 lutego 1945 roku do obozu ewakuacyjnego w miejscowości Nawcza.

Ze Stutthofu w kolumnie pana Mieczysława wyszło około 2,5 tysiąca więźniów, a do Nawcza dotarło tylko 800. W obozie panowały straszne warunki, wodę uzyskiwano z roztopionego śniegu, a za materace do spania służyły świerkowe gałęzie przywleczone z lasu i rzucone na podłogę. Wkrótce wśród zawszawionych więźniów rozprzestrzenił się tyfus, który spowodował śmierć około 600 więźniów. Na początku marca 1945 roku resztki zdolnych do marszu więźniów zmuszono do dalszego marszu w kierunku Świelina. Pan Mieczysław chory na tyfus i zubożony na swój dalszy los pozostał w Nawczu oczekując na śmierć. Podał wyruszając w dalszą drogę więźniom kartkę z informacją dla rodziny, gdzie został pochowany, żeby wiedzieli, co się z nim stało. 9 marca 1945 roku pozostałych przy życiu, chorych więźniów miano rozstrzelać o godzinie 12 w południe. O godzinie 10 usłyszano hałas i okrzyki „Urrra”. Po wspięciu się do okna, pan Mieczysław zobaczył żołnierzy radzieckich, którzy szybko zdobyli obóz zabijając niemieckich strażników i zakopując ich w dołach przygotowanych do pochowania więźniów. Czerwonoarmiejsi zajęli się więźniami, nakarmili i zadbalili o chorych. Przyciągnięta została polowa „bania”, w której wymyto wyzwolonych i zdezynfekowano parą ich ubrania. Po ocaleniu z wielu beznadziejnych sytuacji omal nie zmarł, gdy po wielodniowym niedożywieniu napił się świeżego mleka, doznając odwadniającej biegunki. Po powrocie do zdrowia wyruszył w podróż do domu. Trasa biegła koleją przez Warszawę, Małkinię i Gucin. Wycieńczony, zmieniony chorobą ważył 38 kilogramów. Ojciec rozpoznał go dopiero po głosie. Mimo że Gierwaty były spalone, a rodzina mieszkała w wykopanej ziemiance, to najważniejsza była radość z ocalenia i wspólnego spędzania świąt Wielkanocnych.

Na tym kończą skrótowy opis wojennych przeżyć pana Mieczysława Dobkowskiego z Gierwat. On sam spisuje wspomnienia z okresu wojny ale też trudnych lat powojennych. Wiedzę o tragicznych przeżyciach przekazuje wnukowi Miłoszowi, który na pewno w przyszłości przekaże ją swoim wnukom. Dziękuję panu Dobkowskiemu za możliwość napisania o jego przeżyciach. Wiedza o tragizmie wojny ale też pamięć o tym, kto był sprawcą, a kto ofiarą nieludzkiego traktowania człowieka przez człowieka, powinna być przekazywana kolejnym pokoleniom. Jeszcze raz dziękuję i życzę panu Mieczysławowi wielu lat przeżytych w ciepłym rodzinnym gronie.

Piotr Kosiorok

Źródła:

Relacja ustna pana Mieczysława Dobkowskiego

Ciechanowski K., Stutthof – hitlerowski obóz koncentracyjny. Interpress, Warszawa 1988